

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА НИША ЗА 2020. ГОДИНУ

УВОД

Локални акциони план запошљавања града Ниша (у даљем тексту: Локални акциони план) представља инструмент спровођења активне политике запошљавања у 2020. години. Њиме се дефинишу приоритети и циљеви политике запошљавања у текућој години и утврђују програми и мере који ће се реализовати у 2020. години на територији града Ниша, како би се достигли циљеви и постигло повећање запослености.

Правни основ за доношење Локалног акционог плана је садржан у одредби члана 41. став 1. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Сл. гласник Републике Србије“, број 36/2009, 30/2010-др. закон, 88/2010, 38/2015, 113/2017-др. закон и 113/2017), којом је утврђено да надлежни орган локалне самоуправе може, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање, усвојити Локални акциони план запошљавања.

Чланом 60. истог закона утврђена је могућност да локална самоуправа која у оквиру свог Локалног акционог плана запошљавања обезбеђује више од половине средстава потребних за финансирање одређених програма или мера активне политике запошљавања, може поднети захтев Министарству за учешће у финансирању предвиђених програма и мера.

Према Националном акционом плану запошљавања за 2020. годину („Сл. гласник РС“ број 94/2019), који је донет након спроведеног консултативног процеса и јавне расправе, услови за одобравање учешћа у финансирању програма или мера активне политике запошљавања су: да локална самоуправа има формиран Локални савет за запошљавање, усвојен локални акциони план запошљавања за 2020. годину, усаглашен локални акциони план запошљавања са Националним акционим планом запошљавања, обезбеђено више од половине потребних средстава за финансирање одређеног програма или мере. Захтев за учешће у финансирању се подноси надлежном Министарству преко Националне службе за запошљавање – филијале у Нишу.

Спровођење Локалног акционог плана и предвиђених приоритета и мера подразумева активно учешће Градске управе Града Ниша – Секретаријата за привреду, Националне службе за запошљавање, Канцеларије за локални економски развој и пројекте, послодаваца, малих и средњих предузећа, организација цивилног друштва, извођача обуке, социјалних партнера и сарадњу партнера.

Локални савет за запошљавање Града Ниша дао је позитивно мишљење на Локални акциони план за 2020. годину.

Поред поменутих, за израду Локалног акционог плана коришћен је и Програм развоја Града Ниша за 2020. годину („Сл. лист Града Ниша“, број 107/2019).

1. НАЧИН ИЗРАДЕ ЛАПЗ

Нацрт Локалног акционог плана израђује Градска управа Града Ниша – Секретаријат за привреду, уз активно учешће Локалног савета за запошљавање и у сарадњи са Националном службом за запошљавање – Филијала Ниш и Канцеларијом за локални економски развој и пројекте.

Мере предвиђене локалним акционим планом за запошљавање Града Ниша за 2020. годину биће интегрисане у Програм локалног економског развоја Града Ниша за 2020. годину, који израђује и спроводи Канцеларија за локални економски развој и пројекте, у оквиру мере Подстицање запошљавања.

2. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ГРАДУ

Ниш је трећи по величини град у Србији, највећи град централне Србије, седиште Нишавског округа и један је од најстаријих градова на Балкану. У Нишу, према попису из 2011. године, живи 260 237 становника, настањених у пет градских општина.

Територију града Ниша чине подручја насељених места, односно катастарских општина које улазе у њен састав.

Град Ниш има својство правног лица са седиштем у Улици 7. јули бр. 2, Ниш. Град представља и заступа Градоначелник.

Град има своје симболе, грб и заставу, чији се изглед, садржина, употреба и начин истицања утврђују посебним прописом.

Празник града Ниша је 11. јануар, Дан ослобођења Ниша од Турака. Слава града Ниша је 3. јун, Дан Светог цара Константина и царице Јелене.

Град Ниш установљава награде Града, јавна признања и звање почасног грађанина Ниша.

Органи Града су: Скупштина Града, Градоначелник, Градско веће и Градска управа.

Ниш се налази у нишкој котлини, уз ушће Нишаве у Јужну Мораву, на 43°19' северне географске ширине и 21°54' источне географске дужине.

Ужи центар града је на 194 m надморске висине (код споменика у центру). Највиша тачка на територији града је Соколов камен, врх на Сувој планини (1.523 m надморске висине), а најнижа низводно од ушћа Нишаве у Мораву код места Трупале (173 m надморске висине). Подручје града захвата површину од 596,71 km², на коме се налази пет општина – Палилула, Пантелеј, Медијана, Црвени Крст и Нишка Бања, са својих 71 приградских и сеоских насеља.

Ниш се налази на раскрсници балканских и европских путева који повезују Европу са Блиским истоком и од давнина важи за капију Истока и Запада.

Ниш је административни центар Нишавског округа и регионални центар југоисточне Србије.

Географски, Ниш се налази на раскрсници најважнијих балканских и европских саобраћајних праваца. У Нишу се магистрални правац, који води са севера, долином Мораве из правца Београда, рачва на правац ка југу, долином Вардара према Солуну и Атини, и правац ка истоку, долином Нишаве и Марице према Софији, Истанбулу и даље ка Блиском Истоку.

У Нишу се одвајају и путеви ка северозападу (према Зајечару, Кладову и Темишвару) и ка југозападу (према Јадранском мору).

Сви ови путни правци били су познати још од најстаријих времена као правци кретања народа, робе и војски. “Via Militaris” у периоду Рима и Византије, “Цариградски друм” у средњевековном периоду у доба Турака. Данас, то су главни магистрални европски правци на Балкану, који Ниш чине раскрсницом Европе са Малом Азијом и Црноморског подручја са Медитераном. Сви ови путни правци били су познати још од најстаријих времена као правци кретања народа, робе и војски.

Ниш спада међу развијене градове Србије и индустријски је и туристички центар од националног значаја. Као саобраћајни чвор европских путних и железничких праваца, са аеродромом, лако је доступан из свих праваца. Као савремени универзитетски град истовремено је, привредни, друштвени, образовни, здравствени, културни и спортски центар југоисточне Србије.

Ниш је један од шест функционалних макрорегионалних центара Србије. Осим општина које припадају Нишавском округу (Алексинац, Гаџин Хан, Дољевац, Мерошина, Ражањ и Сврљиг), Нишу гравитирају и читава јужна (Топлички, Јабланички и Пчињски округ) и источна Србија (Зајечарски, Борски, Пиротски округ), тј. регион у коме живи око милион становника.

2.1. Становништво

Према подацима последњег Пописа становништва, домаћинства и станова 2011. године, на

подручју Града Ниша је живело 260 237 становника настањених у пет градских општина. Градска општина Медијана је имала 85 969 становника, у Градској општини Палилула живео је 73 801 становник, Градска општина Пантелеј имала је 53 486 становника, у Градској општини Црвени Крст живео је 32 301 становник, у Градској општини Нишка Бања живело је 14 680 становника. Према овим подацима, у укупној популацији Републике Србије становништво Града Ниша учествује са 3,6%, а у становништву Нишавске области са 69,2%. У последњих 60 година, становништво Града се увећало 2,4 пута. Градски центар је увећао број становника 3,5 пута. У односу на Попис из 2002. године, у 2011. број становника Града Ниша је повећан за 3,9%. Истовремено, у Нишавској области, за исти период, број становника је смањен за 1,4%, а у Републици Србији за чак 4,1%. У табелама 1. и 2. дати су подаци везани за пописе становништва по годинама и процене становништва на дан 30. јуна посматране године.

Табела 1. Становништво Општине Ниш/Града Ниша према пописима¹⁾

	Становништво			Домаћинства	Процењен број становника	
	укупно	од тога: градско	становника на 1 km ²		година	на дан 30. јуна
1879	-	12 217	-	-	2000	250 221
1879	-	12 217	-	-	2000	250 221
1910	-	24 949	-	-	2001	250 260
1921	-	25 109	-	-	2002	250 847
1931	-	36 465	-	-	2003	251 198
1948	105 749	49 332	187	27 186	2004	252 131
1953	118 464	58 656	210	29 270	2005	253 214
1961	146 524	81 250	251	39 448	2006	254 164
1971	193 509	127 654	332	56 156	2007	254 970
1981	230 711	164 101	396	71 834	2008	255 295
1991	248 086	179 570	416	78 091	2009	255 479
2002	250 518	178 161	420	85 269	2010	255 699
2011	260 237	187 544	436	89 903	2011	255 612
					2012	259 790
					2013	259 125
					2014	258 500
					2015	257 883
					2016	257 348
					2017	256 825
					2018	256 381

Табела 2. Процењен број становника по градским општинама Града Ниша¹⁾

(на дан 30. јуна)

	Град Ниш	Градска општина Медијана	Градска општина Палилула	Градска општина Пантелеј	Градска општина Црвени Крст	Градска општина Нишка Бања
2006	254 164	88 439	73 288	43 069	34 016	15 352
2007	254 970	88 602	73 610	43 371	34 062	15 325
2008	255 295	88 608	73 831	43 545	33 966	15 345
2009	255 479	88 532	73 951	43 750	33 931	15 315
2010	255 699	88 504	74 054	43 993	33 913	15 235
2011	255 612	88 377	74 131	44 156	33 800	15 148
2012	259 790	85 771	73 791	53 424	32 197	14 607
2013	259 125	85 607	73 584	53 394	31 988	14 552
2014	258 500	85 555	73 317	53 387	31 759	14 482
2015	257 883	85 463	73 140	53 351	31 510	14 419
2016	257 348	85 340	73 049	53 348	31 269	14 342
2017	256 825	85 180	72 942	53 350	31 091	14 262
2018	256 381	85 012	72 843	53 377	30 939	14 210

¹⁾ Извор података: Статистички билтен Града Ниша 4-6/2019. године, у издању Одсека за статистику и градске робне резерве Секретаријата за привреду Градске управе Града Ниша, Ниш, септембар 2019., стр. 7.

У табелама 3, 4, 5 и 6 дати су подаци о становништву према старости, полу, националној припадности и школској спреми.

Табела 3. Становништво према старости ¹⁾

	По попису						
	1953	1961	1971	1981	1991	2002	2011
Укупно Град Ниш	118 464	146 524	193 509	230 711	248 086	250 518	260 237
Од 0-4 године	13 340	11 943	13 072	16 563	14 668	10 997	11 846
5-9	9 570	14 899	13 809	15 988	16 292	13 068	12 218
10-14	9 738	14 011	14 472	15 036	16 921	14 362	12 132
15-19	11 669	10 107	18 431	15 973	16 561	16 565	14 731
20-24	12 359	12 456	18 455	17 193	16 020	17 463	16 084
25-29	12 450	14 954	13 809	21 017	16 855	17 570	18 606
30-34	9 301	14 694	16 504	20 836	17 978	16 540	19 132
35-39	5 819	12 659	18 259	15 339	21 403	17 158	18 733
40-44	8 129	7 310	17 304	17 970	20 952	17 630	17 509
45-49	6 962	7 099	14 244	18 996	14 994	20 764	17 805
50-54	5 674	7 498	7 654	17 245	17 280	20 568	17 993
55-59	4 082	6 211	7 131	13 821	17 539	13 997	20 506
60-64	3 345	4 682	6 981	7 094	15 133	14 896	19 200
65 и више година	5 972	7 712	12 403	16 977	24 171	37 412	43 742
Непознато	58	289	981	663	1 319	1 528	-

¹⁾ Извор података: Статистички годишњак Града Ниша за 2017. годину, издавач Град Ниш, Градска управа Града Ниша, Секретаријат за привреду, Одсек за статистику и градске робне резерве, Ниш, октобар 2018., стр. 81.

Табела 4. Становништво према старости и полу¹⁾, по градским општинама (Попис 2011)

	Град Ниш		ГО Медијана		ГО Нишка Бања	
	свега	женско	свега	женско	свега	женско
Укупно	260 237	133 592	85 969	45 619	14 680	7 267
Од 0-4 године	11 846	5 755	3 734	1 840	594	290
5-9	12 218	5 857	3 616	1 750	649	327
10-14	12 132	5 961	3 529	1 785	637	319
15-19	14 731	7 154	4 400	2 139	830	388
20-24	16 084	7 970	5 055	2 593	878	416
25-29	18 606	9 417	6 474	3 343	918	427
30-34	19 132	9 614	6 714	3 449	965	467
35-39	18 733	9 501	6 288	3 317	935	458
40-44	17 509	8 990	5 548	2 876	960	486
45-49	17 805	9 252	5 611	3 034	1 075	536
50-54	17 993	9 209	5 786	3 095	1 033	479
55-59	20 506	10 630	7 087	3 885	1 138	568
60-64	19 200	10 132	6 930	3 813	1 088	531
65-69	12 555	6 672	4 335	2 409	813	405
70-74	12 460	6 753	4 154	2 353	862	448
75-79	10 337	5 689	3 540	1 997	716	382
80-84	5 726	3 394	2 056	1 286	395	209
85 и више година	2 664	1 642	1 112	655	194	131
Пунолетно становништво	215 381	111 862	72 566	39 011	12 321	6 116
Просечна старост	41,9	42,8	42,9	44,0	43,7	44,4

Табела 4. Становништво према старости и полу ¹⁾, по градским општинама (Попис 2011)

(наставак)

	ГО Палилула		ГО Пантелеј		ГО Црвени Крст	
	свега	женско	свега	женско	свега	женско
Укупно	73 801	37 391	53 486	27 219	32 301	16 096
Од 0-4 године	3 518	1 659	2 512	1 240	1 488	726
5-9	3 704	1 745	2 616	1 230	1 633	808
10-14	3 651	1 767	2 639	1 283	1 676	807
15-19	4 395	2 152	3 137	1 534	1 969	941
20-24	4 811	2 379	3 337	1 625	2 003	967
25-29	5 229	2 645	3 848	1 934	2 137	1 068
30-34	5 467	2 731	3 966	2 015	2 020	952
35-39	5 367	2 681	4 021	2 014	2 122	1 031
40-44	5 149	2 646	3 645	1 879	2 207	1 103
45-49	5 244	2 673	3 648	1 913	2 227	1 096
50-54	5 123	2 573	3 683	1 898	2 368	1 164
55-59	5 595	2 839	4 111	2 107	2 575	1 231
60-64	5 175	2 739	3 744	1 926	2 263	1 123
65-69	3 368	1 773	2 495	1 286	1 544	799
70-74	3 323	1 754	2 532	1 339	1 589	859
75-79	2 663	1 457	2 030	1 092	1 388	761
80-84	1 446	823	1 059	608	770	468
85 и више год.	573	355	463	296	322	205
Пунолетно становништво	60 363	30 986	43 810	22 528	26 321	13 221
Просечна старост	40,9	41,7	41,2	42,0	41,9	42,7

¹⁾ Извор података: Статистички годишњак Града Ниша за 2017. годину, издавач Град Ниш, Градска управа Града Ниша, Секретаријат за привреду, Одсек за статистику и градске робне резерве, Ниш, октобар 2018., стр. 85.

Табела 5. Становништво према националној припадности ¹⁾, по градским општинама (Попис 2011)

	Град Ниш		ГО Медијана		ГО Нишка Бања	
	број становника	учешће у %	број становника	учешће у %	број становника	учешће у %
Укупно	260 237	100,0	85 969	100,00	14 680	100,00
Национално се изјаснили	254 796	97,91	84 138	97,87	14 396	98,07
Срби	243 381	93,52	81 591	94,91	13 731	93,54
Албанци	97	0,04	15	0,02	1	0,01
Бошњаци	44	0,02	15	0,02	1	0,01
Бугари	927	0,36	326	0,38	23	0,16
Буњевци	10	0,00	10	0,01	-	0,00
Власи	15	0,01	8	0,01	-	0,00
Горанци	202	0,08	57	0,06	-	0,00
Југословени	416	0,16	199	0,23	6	0,04
Мађари	68	0,03	28	0,03	7	0,05
Македонци	823	0,32	406	0,47	16	0,11
Муслимани	58	0,02	20	0,02	4	0,02
Немци	28	0,01	12	0,01	2	0,01
Роми	6 996	2,69	669	0,78	562	3,83
Румуни	26	0,01	4	0,00	2	0,01

Руси	62	0,02	26	0,03	1	0,01
Русини	4	0,00	3	0,00	-	0,00
Словаци	38	0,01	16	0,02	1	0,01
Словенци	104	0,04	51	0,06	4	0,02
Украјинци	20	0,01	15	0,02	-	0,00
Хрвати	398	0,15	170	0,20	10	0,07
Црногорци	659	0,25	334	0,40	7	0,05
Чеси	-	-	-	-	-	-
Остали	420	0,16	163	0,19	18	0,12
Нису се изјаснили	3 018	1,16	1 092	1,27	168	1,14
Регионална припадност	61	0,02	28	0,03	2	0,01
Непознато	2 362	0,91	711	0,83	114	0,78

¹⁾ Види напомену ¹⁾ на следећој страни.

Табела 5. Становништво према националној припадности ¹⁾, по градским општинама (Попис 2011)

(наставка)

	ГО Палилула		ГО Пантелеј		ГО Црвени Крст	
	број становника	учешће у %	број становника	учешће у %	број становника	учешће у %
Укупно	73 801	100,00	53 486	100,00	32 301	100,00
Национално се изјаснили	72 402	98,10	52 128	97,46	31 732	98,24
Срби	68 612	92,97	50 696	94,78	28 751	89,01
Албанци	48	0,07	10	0,02	23	0,07
Бошњаци	20	0,03	2	0,00	6	0,02
Бугари	193	0,26	331	0,62	54	0,17
Буњевци	-	0,00	-	0,00	-	0,00
Власи	2	0,00	1	0,00	4	0,01
Горанци	11	0,01	17	0,03	117	0,36
Југословени	89	0,12	69	0,13	53	0,16
Мађари	19	0,02	11	0,02	3	0,01
Македонци	191	0,26	133	0,25	77	0,24
Муслимани	12	0,02	10	0,02	12	0,04
Немци	6	0,01	6	0,01	2	0,01
Роми	2 745	3,72	556	1,04	2 464	7,63
Румуни	6	0,01	3	0,01	11	0,03
Руси	16	0,02	13	0,02	6	0,02
Русини	1	0,00	-	0,00	-	0,00
Словаци	8	0,01	9	0,02	4	0,01
Словенци	20	0,03	19	0,04	10	0,03
Украјинци	1	0,00	3	0,01	1	0,00
Хрвати	112	0,15	62	0,11	44	0,14
Црногорци	146	0,20	129	0,24	43	0,13
Чеси	-	-	-	-	-	-
Остали	144	0,19	48	0,09	47	0,15
Нису се изјаснили	723	0,98	788	1,47	247	0,76
Регионална припадност	15	0,02	10	0,02	6	0,02
Непознато	661	0,90	560	1,05	316	0,98

¹⁾ Извор података: Статистички годишњак Града Ниша за 2017. годину, издавач Град Ниш, Градска управа Града Ниша, Секретаријат за привреду, Одсек за статистику и градске робне резерве, Ниш, октобар 2018., стр. 89.

Табела 6. Становништво старо 15 и више година према полу и школској спреми ¹⁾, по градским општинама (Попис 2011)

	Пол	Укупно	Без школске спреме	Непотпуно основно образовање	Основно образовање
Град Ниш	свега	224 041	3 309	14 185	33 801
	женско	116 019	2 632	10 738	19 944
ГО Медијана	свега	75 090	451	2 481	7 886
	женско	40 244	378	2 162	5 069
ГО Нишка Бања	свега	12 800	261	1 379	2 679
	женско	6 331	224	999	1 472
ГО Палилула	свега	62 928	1 255	3 847	10 117
	женско	32 220	956	2 829	5 993
ГО Пантелеј	свега	45 719	515	3 275	7 145
	женско	23 466	430	2 498	4 102
ГО Црвени Крст	свега	27 504	828	3 203	5 974
	женско	13 758	644	2 250	3 308

(наставка)

	Пол	Средње образовање	Више образовање	Високо образовање	Непознато
Град Ниш	свега	120 562	17 062	34 409	713
	женско	57 696	7 537	17 118	354
ГО Медијана	свега	37 959	7 388	18 689	236
	женско	19 669	3 420	9 418	128
ГО Нишка Бања	свега	7 065	625	762	29
	женско	2 992	254	376	14
ГО Палилула	свега	35 455	4 379	7 636	239
	женско	16 693	1 907	3 737	105
ГО Пантелеј	свега	25 508	3 444	5 695	138
	женско	12 069	1 459	2 837	71
ГО Црвени Крст	свега	14 575	1 226	1 627	71
	женско	6 273	497	750	36

¹⁾ Извор података: Статистички годишњак Града Ниша за 2017. годину, издавач Град Ниш, Градска управа Града Ниша, Секретаријат за привреду, Одсек за статистику и градске робне резерве, Ниш, октобар 2018., стр. 97.

3. УСЛОВИ И ЦИЉЕВИ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА ГРАДА НИША

Програмом развоја Града Ниша за 2020. годину врши се конкретизација стратешких и оперативних програмских опредељења и утврђују конкретне акције и задаци локалне самоуправе.

Приоритетни циљеви развоја у 2020. години:

1. Унапређење пословног окружења за развој постојећих компанија и отварање нових коришћењем потенцијала Научно-технолошког парка.

2. Унапређење квалитета живота и стандарда становништва са посебним освртом на младе.
3. Заштита и унапређење животне средине.

3.1. Предузетништво

Према подацима Агенције за привредне регистре у Нишу укупно послује 9.513 предузетника и 3.718 привредних друштава (јануар 2019), у структури највећи број је микро предузећа. Њихов значај огледа се у томе што у доба кризе најлакше опстају, јер се најбрже прилагођавају новонасталим условима.

Пружање подршке сектору микро, малих и средњих предузећа и предузетништву је сложен посао због ширине и различитости потребних вештина потенцијалних предузетника и ограничених расположивих ресурса за пружање значајне помоћи. Без обзира на препреке, потребно је створити услове неопходне за развој овог сектора јер је управо он покретач развоја и омогућава смањење незапослености путем отварања нових радних места и повећања броја привредних субјеката.

Табела 7. Активни привредни субјекти на територији Града Ниша по градским општинама за 2019. годину (подаци из јануара 2020. године)

Територија	Предузетници	Привредна друштва
ГО Медијана	4.688	1.646
ГО Палилула	2.042	613
ГО Пантелеј	1.818	496
ГО Црвени Крст	1.033	308
ГО Нишка Бања	397	78
Град Ниш		229
Укупно Град Ниш	9.978	3.370

3.2. Туризам

Град Ниш са својим ресурсима пружа могућност за развој многих видова туризма. Кључне атракције Града укључују културно-историјске целине Медиана, Тврђава, Ђеле- кула, Чегар, Бубањ и аутентично сачуван логор из Другог светског рата. Град препознаје могућност коришћења природних ресурса развојем и унапређењем бањског туризма Нишке Бање. Град пружа могућност повећања броја туриста кроз бољу промоцију Сићевачке клисуре, Јелашничке клисуре, Церјанске пећине, Бојаниних вода. Догађаји, фестивали и манифестације: Џез фестивал, Филмски сусрети, Нимус, Ликовна колонија, такође пружају могућност повећања туриста у Граду.

Унапређење туризма огледа се и у поспешивању дужине боравка туриста, континуитету посета, као и подизању нивоа квалитета смештаја и услуга.

Табела 8. Туристички промет¹⁾

	Туристи ¹⁾			Ноћења туриста ¹⁾			Просечан број ноћења туриста		
	укупно	домаћи	страни	укупно	домаћи	страни	укупно	домаћи	страни
2015 I - XII	75 969	34 924	41 045	148	83 053	65 140	2,0	2,4	1,6
2016 I - XII	85 048	40 419	44 629	160	90 175	70 772	1,9	2,2	1,6
2017 I – XII	106	46 848	60 036	188	95 467	93 263	1,8	2,0	1,6
2018 I – X	106	43 773	62 669	180	87 489	92 583	1,7	2,0	1,5
2018 I-XII	122	50 294	72 545	211	101 892	110 022	1,7	2,0	1,5
2019 I	4 672	1 990	2 682	8 261	3788	4 473	1,8	1,9	1,7
2019 II	5 253	2 924	2 329	10 623	5 631	4 992	2,0	1,9	2,1
2019 III	8 096	3 739	4 357	15 034	7 161	7 873	1,9	1,9	1,8
2019 IV	11 542	6 801	4 741	18 216	10 470	7 746	1,6	1,5	1,6

2019 V	15 584	9 742	5 842	23 121	14 357	8 764	1,5	1,5	1,5
2019 VI	12 382	4 338	8 044	21 250	8 333	12 917	1,7	1,9	1,6
2019 VII	13 805	3 007	10 798	21 590	7 294	14 296	1,6	2,4	1,3
2019 VIII	16 417	3 801	12 616	26 968	9 323	17 645	1,6	2,5	1,4
2019 IX	15 488	4 962	10 526	26 681	11 601	15 080	1,7	2,3	1,4
2019 X	12 200	5 610	6 590	22 484	11 424	11 060	1,8	2,0	1,7
2019 I – X	115	46 914	68 525	194	89 382	104 846	1,7	1,9	1,5
Ниво ²⁾ I-X 2019 I-X 2018	108,5	107,2	109,3	107,9	102,2	113,2	100,0	95,0	100,0

- 1) *Извор података: Документациона база Одсека за статистику и градске робне резерве Секретаријата за привреду Градске управе Града Ниша, на основу података Републичког завода за статистику Србије из саопштења Статистике угоститељства и туризма УТ10.*
- 2) *Индексни показатељ кретања појаве у посматраном периоду одређене године у односу на исти период претходне године.*

Према подацима Одсека за статистику и градске робне резерве, за период јануар-октобар 2019. године, у Нишу је боравило укупно **115439** туриста, што је за 8,5% више у односу на исти период 2018. године. Од укупног броја туриста **68525** су гости из иностранства (9,3% више но у периоду I-X 2018), а **46914** су домаћи гости (7,2% више но у истом периоду прошле године).

За првих десет месеци 2019. године у Нишу је укупно остварено **194228** ноћења (7,9% више него у истом периоду претходне године), од чега су страни туристи остварили **104846** ноћења (13,2% више), а домаћи **89382** (2,2% више).

Оваква кретања за резултат имају различите просеке задржавања туриста.

Просечан број ноћења укупног броја туриста за посматрани период је 1,7, домаћих 1,9 а страних 1,5. У односу на исти период претходне године, просечан број ноћења како укупног броја туриста тако и само страних туриста остао је на истом нивоу (1,7 односно 1,5 ноћења), док је просечан број ноћења домаћих туриста смањен за 5% (са 2,0 на 1,9 ноћења).

3.3. Програм локалног економског развоја (ПЛЕР)

За подстицање конкурентности нишке привреде кроз Програм локалног економског развоја (ПЛЕР), развијене су две групе мера: мере које се користе како би ојачали привредни субјекти који су већ присутни у граду и мере чији је циљ директно привлачење нових инвеститора. И једна и друга група мера имају за циљ креирање бољег пословног окружења и мотивисање приватног капитала за даља улагања.

Када су у питању мере за подстицање конкурентности присутних привредних субјеката, треба издвојити субвенције, односно доделу бесповратних средстава привредним субјектима за тачно одређене намене. У ову групу мера спада и организовање Форума напредних технологија, изградња Научно-технолошког парка, унапређење туристичких потенцијала града, давање подстицаја за пољопривреду, нефинасијска подршка за почетнике у пословању итд.

У буџету Града Ниша за 2019. годину кроз ПЛЕР, који припрема и спроводи Канцеларија за локални економски развој и пројекте, реализовано је укупно 39.000.000,00 динара (за 2020. годину предвиђено је 40.000.000,00 динара).

У оквиру мере - Унапређење доступности финансирања, упућен је јавни позив банкама заинтересованим за краткорочно кредитирање привредних субјеката са територије Града Ниша, уз учешће Града Ниша у субвенционисању камате.

По обављеном позиву, Комисија је одабрала Банку Интезу а.д. Београд. Корисници кредитних средстава била су микро, мала и средња предузећа и предузетници, а намена је била за: трошкове набавке машина и опреме, осавремењивање процеса производње, стабилизацију производње, инвестирање у нова времена средства за рад и производњу, изградњу и реконструкцију и адаптацију пословног простора.

Минимални износ кредита за који је субвенционисана камата био је 100.000,00 динара, а максимални износ 1.500.000,00 динара. Средства којима је Град Ниш субвенционисао камату на додељене кредите износила су 4.872.472,46 динара, тако да је остало неутрошено 4.127.527,54 динара. Укупно је 146 привредних субјеката добило кредитна средства а банка је пласирала 161,871,439 динара.

У сврху подстицања конкурентности, Град Ниш расписао је јавни позив за доделу бесповратних средстава за 2 различите мере. Обе мере су реализоване као државна помоћ мале вредности (de minimis државна помоћ), укупно је утрошено 30.000.000,00 динара предвиђених ПЛЕР-ом за ове две мере, плус 4.127.527,54 динара који су остали неутрошени и прераспоређени из мере - Унапређење доступности финансирања на ове две мере. За ове две мере укупно је утрошено 34.127.527,54 динара, при чему је 113 привредних субјеката добило подстицајна средства. Јавни позив односио се на следеће мере:

- Мера подршке за ММСПП у циљу унапређења конкурентности

Мера представља помоћ микро, малим и средњим предузећима и предузетницима (ММСПП) у циљу јачања конкурентности њихових производа и стварања боље позиције на тржишту.

Средства се додељују за покривање до 50% оправданих трошкова без ПДВ-а, са ограничењем на износ до 300.000,00 динара по привредном субјекту у зависности од одабране активности.

Корисници подстицајних средстава су микро, мала и средња предузећа и предузетници, који нису у тешкоћама и регистровани су на територији Града Ниша.

По посебним критеријумима, средства се додељују и привредним субјектима који користе услуге Start up центра и свих coworking простора са територије Града Ниша.

Мера се реализовала кроз расписивање јавног позива за спровођење једне од следећих активности:

- организовани или индивидуални наступ на сајму или посета сајму;
- уређење пословања у складу са захтевима међународних стандарда пословања (имплементација стандарда, сертификација, ресертификација) и обележавање производа „СЕ“ знаком;

- набавка нове опреме и/или машине, делова за машину или специјализованих алата;
- електронска презентација предузећа;
- тестирање нових производа;
- побољшање постојећих и развој нових производа/услуга.

Планирани износ средстава за ове намене био је 19.500.000,00 динара плус 4.020.669,90 динара који су остали неутрошени и прераспоређени из мере - Унапређење доступности финансирања на ову меру, па је укупно 97 привредних субјеката добило бесповратна средства у укупном износу од 23.520.669,90 динара.

- Мера подршке за ММСПП, за пројекте сарадње са научно-образовним институцијама, иновационим организацијама и удружењима

Мера се спроводи у циљу унапређења сарадње између ММСПП и научно-образовних институција, иновационих организација регистрованих по Закону о иновационој делатности и удружења.

Средства су додељивана у износу до 800.000,00 динара без ПДВ-а по одабраном кориснику.

Носиоци пројектних активности морали су бити ММСПП а партнери на пројекту требају бити научно-образовне институције, иновационе организације, удружења...

И носиоци пројектних активности и партнери на пројекту морали су бити регистровани на територији Града Ниша.

Мера се реализовала кроз расписивање јавног позива за спровођење једне од следећих активности:

1) Реализација пројекта којим ће бити непосредније повезани привреда и научно-образовне институције односно иновационе организације.

Пројекат је требао да омогућава унапређење производних процеса и процедура кроз имплементацију научних достигнућа намењених ММСПП. На пројекту морају да учествују најмање 3 привредна субјекта и једна научно-образовна акредитована институција или регистрована иновациона организација.

Партнери могу бити удружења која су оријентисана на подршку ММСПП, акредитоване научно-образовне институције или регистроване иновационе организације. Партнер може бити и удружење које се бави заштитом потрошача, и у том случају је максимални износ средстава која се додељују по пројекту 500.000,00 динара.

2) Организација међународне манифестације привредно-туристичког карактера и/или групне посете манифестацијама у иностранству, са циљем да се промовишу привредно-туристички потенцијали Града Ниша.

Партнери на пројекту требају бити удружења која су оријентисана на подршку ММСПП.

Укупан износ средстава за ове намене износио је 10.500.00,00,00 динара плус 106.857,64 динара који су остали неутрошени и прераспоређени из мере - Унапређење доступности финансирања на ову меру, па је укупно 16 привредних субјеката добило бесповратна средства у укупном износу од 10.606.857,64 динара.

Подржано је 16 пројеката и у ову сарадњу су укључена око 50 ММСПП, као и: Електронски, Машински и Економски факултет, Нишки кластер напредних технологија, Центар за перманентну едукацију Ниш.

3.4. Пројекат „Научно-технолошки парк Ниш“

Циљ пројекта је унапређење конкурентности Града Ниша, валоризација и развој потенцијала за развој напредних технологија и јачање конкурентности привреде региона кроз генерисање већег броја патената и иновативних производа и услуга постојећих предузећа повезивањем науке, образовања и привреде. Обавезе Града Ниша су да финансира и изради пројектну документацију која је услов за реализацију пројекта, прибави грађевинску дозволу и изгради недостајућу инфраструктуру која је неопходна за успешну реализацију пројекта.

Пројекат се реализује у три фазе:

- 1. Центар за иновативно предузетништво младих Стартап центар ДОО Ниш**
- 2. Изградња и формирање научно-технолошког парка**
- 3. Изградња вишенаменске лабораторијске ламеле у склопу Електронског факултета.**

1. Центар за иновативно предузетништво младих Стартап центар ДОО Ниш

Центар за иновативно предузетништво младих Стартап центар ДОО Ниш (Стартап центар ДОО Ниш) је основан крајем 2017. године, као заједничка иницијатива Града Ниша и Електронског факултета Универзитета у Нишу и представља први овакав простор направљен у Србији. Основан је Одлуком Скупштине Града Ниша о приступању оснивања Центра за иновативно предузетништво младих ДОО и на основу које је закључен Уговор о оснивању дана 08.12.2017. године. На основу резултата рада, Центар треба да постане модел и пример за друге центре оваквог типа који би се формирали широм Србије. Такође, формирање Центра је прва фаза пројекта успостављања „Научно-технолошког парка Ниш“, чија је реализација одобрена решењем Градског већа број 22-2/2017-03 од 11.01.2017. године. Носилац имплементације пројекта је Град Ниш – Канцеларија за локални економски развој и пројекте, а средства је одобрио Министарски ИТ Савет Републике Србије. Укупна вредност пројекта је 40.217.000 РСД, а средства су намењена за радове на адаптацији простора и опремање простора.

Стартап центар ДОО Ниш доприноси позиционирању града Ниша као регионалног центра напредних технологија, у циљу динамичног развоја иновативних технологија, интернационалне промоције пројеката и компанија региона јужне и источне Србије, као и јачања глобалне конкурентности Града Ниша, региона јужне и источне Србије и Републике Србије. Стартап центар ДОО Ниш представља подршку развоју предузетништва, пре свега младих и студената, кроз охрабривање предузетничких идеја и оснивање нових фирми, подстицање трансфера знања у комерцијализацији технолошких иновација и идеја и стварање епицентра развоја Научно-технолошког парка Ниш. Циљ оснивања и функционисања Стартап центра ДОО Ниш је стварање услова и креирање амбијента за развој иновативних стартап компанија, као и спин-оф тимова са потенцијалом да прерасту у будуће станаре Научно-технолошког парка Ниш, и самим тим поспешивање раста сектора МСП, запошљавања, спречавање одлива мозгова и унапређивање инжењерског образовања.

Стартап центар ДОО Ниш пружа услуге коришћења пословног простора и опреме, као и административне, техничке и друге услуге, новооснованим и потенцијалним предузетницима или иновационим организацијама. Примарна улога Стартап центра ДОО Ниш је да, кроз сет услуга, подстиче креирање успешних предузећа, са тежњом да што пре буду финансијски ликвидна и конкурентна, а самим тим и самоодржива. Уз то, Стартап центар ДОО Ниш представља ефикасан инструмент у трансферу технологије повезивањем научног сектора и индустрије и да у значајној мери допринесе развоју нових, иновативних производа и активности у оквиру предузећа корисника.

Стартап центар ДОО Ниш реализује пројекат „Подизање капацитета Центра за иновативно предузетништво младих“, финансијски подржан од стране Града Ниша у износу од 6.000.000,00 РСД са циљем да се:

- подигну капацитети Стартап центра ДОО Ниш уписом у Регистар иновационих делатности у складу са Законом о иновационој делатности као пословно-технички инкубатор,

- брендира Стартап центар ДОО Ниш као место иновативних идеја, услуга и производа,
- пружи подршка новим и постојећим станарима у развоју иновативних идеја и јачању предузетничких потенцијала, до развијања сопственог бизниса, подршка у пословању, умрежавању и развијању извозног потенцијала.

2. Изградња и формирање Научно-технолошког парка

У току је изградња пословног објекта спратности По+П+3 на локацији „Технички факултети“ укупне бруто површине око 12.500 m². Капацитет објекта износи најмање 400 радних места, а површина пословног простора намењеног издавању приближно износи 6.000 m². Форма објекта, конструкција и употребљени материјали у потпуности одражавају његов карактер, намену и време у коме се гради.

Вредност пројекта је 10.000.000,00 €, а донатор Влада РС и Европска инвестициона банка по овом пројекту

Изградњом објекта Научно-технолошког парка у име Владе Републике Србије као инвеститора управља Канцеларија за управљање јавним улагањима Републике Србије. Завршни радови на изградњи објекта Научно-технолошког парка се интезивно одвијају и у фази су монтирања фасадних елемената споља и израде завршних подних, зидних и плафонских облога у ентеријеру.

Научно-технолошки парк ће омогућити:

- бржи и флексибилнији трансфер технологије у привреду и постепено унапређење застареле технологије;

- коришћење истраживачко-развојног потенцијала и његово подизање на највиши ниво;

- остварење системских промена у привреди, посебно у проблематичним регионима као што је наш;

- већу конкурентност локалних предузећа на домаћем и страном тржишту;

- омогућавање брзе реализације иновација предузећа која немају потребан простор, основну опремљеност и довољну имовину, уз смањење ризика од неуспеха путем смањења фиксних трошкова резултата кључних активности и

- консеквентно отварање нових радних места у сектору са додатном вредношћу и ревитализација региона.

3. Изградња вишенаменске ламеле на Електронском факултету

Лабораторијска ламела је објекат високог образовања са вишеструком наменом спратности П₀+П+5, бруто површине 6.950 m², укупне висине објекта 26,5 m, са спратним висинама 4,2 m, лоцирана је уз постојећу зграду Електронског факултета, у суштини представља њену доградњу и са њом чини функционалну целину. Прилаз објекту је са улице Александра Медведева, преко интерних саобраћајница. Главни улази су лоцирани са источне стране из правца студентског ресторана и са југозападне стране.

Изградњом објекта Вишенаменске ламеле на Електронском факултету у име Владе Републике Србије као инвеститора управља Канцеларија за управљање јавним улагањима Републике Србије. Радови на изградњи се интезивно одвијају и у фази су извођења грубих грађевинских радова односно израде конструкције објекта на завршним етажама, док се сукцесивно на нижим етажама изводе инсталатерски радови.

Планира се завршетак радова на изградњи објекта до краја 2020. године.

Вредност пројекта је 3.400.000,00 € за изградњу и 1.600.000,00 € за опрему, где је донатор Влада Републике Србије и Европска инвестициона банка.

Циљ овог пројекта је креирање отвореног простора за реализацију пројеката (студенти, наставни кадар, привреда), подршку студентског/наставничког предузетништва и реализацију новог вида образовања уз сарадњу са локалним компанијама. Како је рок за завршетак инвестиције за вишенаменску ламелу 12 месеци, а почетак рада пуним капацитетом 14 месеци, стварају се услови да вишенаменска ламела прими нову генерацију инжењера и младих истраживача након почетка рада НТП-а, што омогућава ужу специјализацију инжењера на практичном научно-истраживачком развоју, те генерише прву генерацију инкубатора старт-ап брзорастућих иновативних компанија.

НТП Ниш ће бити место развоја иновативних производа, процеса и услуга за потребе постојећих привредних субјеката, чија ће комерцијализација представљати окосницу развоја региона. Поред простора младим иновативним фирмама ће се понудити и услужно коришћење специфичне опреме како би иницијална улагања оснивача нових фирми била што нижа. Пројекат представља једну од највећих инвестиција у Нишу процењене вредности 15 милиона евра.

Научно-технолошки парк Ниш обезбедиће инфраструктуру и услуге за помоћ новоформираном иновативним предузећима у остваривању пословних успеха на тржишту високих технологија.

Реализација пројекта пружиће могућност истраживачима запосленим на Универзитету у Нишу и студентима да резултате својих истраживања преточе у производе, услуге, процесе или софтвер који ће наћи своје место на тржишту и омогућити већу видљивост Универзитета и факултета у међународном и домаћем привредном и истраживачком окружењу, док ће са друге стране пружити подршку пре свега младим и инвентивним предузетницима да започну и развију нови бизнис у области високих технологија.

4. ЗАПОСЛЕНОСТ СТАНОВНИШТВА

На територији Града Ниша у 2018. години укупно је било запослено 79 285 лица. У табелама број 9, 10 и 11 дати су подаци о броју запослених по секторима делатности, економској активности и полу становништва по градским општинама.

Табела 9. Запослени по секторима делатности – годишњи просек ¹⁾

	Укупно	Запослени у правним лицима (привредна друштва, задруге, установе и друге организације)							
		свега	привреда	ванпривреда	пољопривреда, шумарство и водопривреда	вађење руда и камена	прерађивачка индустрија	производња електр. енергије, гаса и воде	грађевинарство
2001	75 061	68 737	52 396	16 341	776	101	25 099	1 625	3 496
2002	71 455	64 402	48 092	16 310	611	106	22 533	1 595	3 252
2003	68 669	60 791	43 187	17 604	541	107	19 061	1 546	3 588
2004	77 047	67 816	49 378	18 438	664	106	20 107	1 538	4 171
2005	80 457	65 084	46 183	18 901	661	101	17 613	1 554	4 255
2006	78 354	62 053	43 600	18 453	643	92	15 880	1 507	4 255
2007	78 168	61 457	42 755	18 702	641	95	14 779	1 507	4 200
2008	77 245	60 530	41 657	18 873	581	77	14 170	1 556	3 868
2009	73 314	58 897	39 843	19 054	579	53	13 159	1 540	3 673
2010	66 276	54 185	35 303	18 882	626	19	11 258	1 548	3 260

(наставка)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, задруге, установе и друге организације)									Предузетници (лица која самостално обављају делатност) и запослени код њих
	трговина на велико и мало, оправка	хотели и ресторани	саобраћај, складиштење и везе	финансијско посредовање	послови са некретношћу, изнајмљивање	државна управа и социјално осигурање	образовање	здравствени и социјални рад	друге комуналне, друштвене и личне услуге	
2001	7 499	1 955	7 553	1 259	1 854	1 940	5 303	8 334	1 943	6 324
2002	6 815	1 836	7 340	970	1 780	2 117	5 293	8 237	1 917	7 053
2003	7 000	1 672	6 770	821	1 658	2 301	5 364	8 454	1 908	7 878
2004	10 472	1 650	7 147	916	2 384	2 420	5 714	8 333	2 194	9 231
2005	10 195	1 597	7 056	918	2 126	2 561	5 774	8 407	2 266	15 373
2006	9 871	1 376	6 561	1 022	2 192	2 658	5 690	8 046	2 260	16 301
2007	9 642	1 262	6 797	1 026	2 446	2 736	5 853	8 201	2 272	16 711
2008	9 698	1 326	6 658	824	2 503	2 765	5 913	8 245	2 346	16 715
2009	8 999	1 341	6 738	888	2 503	2 816	6 094	8 205	2 309	14 417
2010	7 278	1 281	6 232	800	2 627	2 875	5 850	8 310	2 221	12 091

¹⁾ Извор података: Статистички годишњак Града Ниша за 2017. годину, издавач Град Ниш, Градска управа Града Ниша, Секретаријат за привреду, Одсек за статистику и градске робне резерве, Ниш, октобар 2018., стр. 183.

Табела 9.1. Запослени по секторима делатности – годишњи просек ¹⁾

	Укупно	Запослени у правним лицима (привредна друштва, задруге, установе и друге организације)						
		свега	од тога: жене	пољопривреда, шумарство и рибарство	рудар- ство	прера- ђивачка индустрија	снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	снабдевање водом и управљање отпадним водама
2011	61 849	52 078	23 355	176	18	9 483	937	1 648
2012	61 806	49 654	22 376	151	19	8 261	897	1 708
2013	64 760	49 084	22 963	131	20	8 048	913	1 823
2014	63 070	47 754	22 651	127	18	7 367	948	1 757

(наставак)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, задруге, установе и друге организације)							
	грађевинарство	трговина на велико и мало и поправка моторних возила	саобраћај и склади- штење	услуге смештаја и исхране	инфор- мисање и комуни- кације	финансијске делатности и делатност осигурања	пословање некретни- нама	стручне, научне, иновационе и техничке делатности
2011	2 865	6 663	5 104	1 041	1 449	943	226	1 772
2012	2 714	6 025	4 914	866	1 412	952	225	1 596
2013	2 550	5 961	4 903	765	1 523	858	227	1 528
2014	2 182	6 000	4 896	716	1 682	927	222	1 338

(наставак)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, задруге, установе и друге организације)						Предузетници (лица која самостално обављају делатност) и запослени код њих	
	админи- стративне и помоћне услугне делатности	држана управа и обавезно социјално осигурање	образо- вање	здравствена и социјална заштита	уметност, забава и рекреација	остале услугне делатности	свега	од тога: жене
2011	838	2 986	6 137	8 507	790	496	9 771	4 020
2012	849	3 031	6 371	8 487	747	431	12 152	5 975
2013	872	3 077	6 540	8 207	724	418	15 676	7 757
2014	964	3 022	6 508	8 016	643	421	15 316	7 610

¹⁾ Извор података: Исто, стр. 186 и 187.

Табела 9.2. Регистрована запосленост по секторима делатности – годишњи просек ¹⁾

	Укупно	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих					
		свега	од тога:		пољо-привреда, шумарство и рибарство	рударство	прерађивачка индустрија
			запослени у правним лицима	предузетници (лица која самостално обављају делатност) и запослени код њих			
2015	69 292	69 113	55 526	13 587	233	52	12 957
2016	75 459	75 311	60 508	14 803	196	79	16 060
2017	77 228	77 104	61 609	15 495	214	66	17 572
2018	79 285	79 184	63 076	16 108	202	62	18 152

(наставак)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих						
	снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	снабдевање водом и управљање отпадним водама	грађевинарство	трговина на велико и мало и поправка моторних возила	саобраћај и складиштење	услуге смештаја и исхране	информисање и комуникације
2015	1 064	1 946	2 764	11 572	6 338	2 787	2 278
2016	900	1 794	2 937	13 226	5 604	2 887	2 410
2017	950	1 691	2 643	13 793	5 313	3 087	2 691
2018	903	1 676	2 994	13 908	5 365	3 332	2 976

(наставак)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих				
	финансијске делатности и делатност осигурања	пословање некретнинама	стручне, научне, иновационе и техничке делатности	административне и помоћне услужне делатности	држана управа и обавезно социјално осигурање
2015	1 933	281	2 690	1 649	3 680
2016	1 508	95	2 947	3 282	3 857
2017	1 398	99	3 171	3 012	3 960
2018	1 464	124	3 342	2 885	3 977

(наставак)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих				Регистровани индивидуални пољопривредници
	образовање	здравствена и социјална заштита	уметност, забава и рекреација	остале услужне делатности	
2015	6 344	7 914	1 189	1 440	179
2016	6 360	8 318	1 249	1 604	148
2017	6 318	8 241	1 358	1 526	124
2018	6 495	8 321	1 364	1 641	101

¹⁾ Извор података: Исто, стр. 188 и 189.

4.1. Запослени по секторима делатности

Табела 10. Регистрована запосленост по секторима делатности, 2016.–годишњи просек ¹⁾

	Укупно	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих						
		свега	од тога:			пољопривреда, шумарство и рибарство	рударство	прерађивачка индустрија
			запослени у правним лицима	предузетници (лица која самостално обављају делатност) и запослени код њих				
Град Ниш	75 459	75 311	60 508	14 803	196	79	16 060	
ГО Медијана	35 374	35 365	27 988	7 377	92	4	3 264	
ГО Нишка Бања	2 467	2 458	1 830	628	-	21	628	
ГО Палилула	16 500	16 449	14 131	2 318	63	41	4 934	
ГО Пантелеј	7 979	7 945	5 678	2 267	24	5	3 230	
ГО Црвени Крст	13 139	13 094	10 881	2 213	16	7	4 004	

(наставак)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих						
	снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	снабдевање водом и управљање отпадним водама	грађевинарство	трговина на велико и мало и поправка моторних возила	саобраћај и складиштење	услуге смештаја и исхране	информисање и комуникације
Град Ниш	900	1 794	2 937	13 226	5 604	2 887	2 410
ГО Медијана	787	946	1 340	6 145	1 134	1 795	1 735
ГО Нишка Бања	30	10	72	648	95	120	32
ГО Палилула	39	718	676	2 315	1 592	374	308
ГО Пантелеј	13	9	423	1 626	287	287	274
ГО Црвени Крст	31	110	426	2 492	2 495	311	62

¹⁾ Види напомену ¹⁾ на следећој страни.

Табела 10. Регистрована запосленост по секторима делатности, 2016.–годишњи просек¹⁾
(наставак)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих				
	финансијске делатности и делатност осигурања	пословање некретнинама	стручне, научне, иновационе и техничке делатности	административне и помоћне услужне делатности	држана управа и обавезно социјално осигурање
Град Ниш	1 508	95	2 947	3 282	3 857
ГО Медијана	1 408	78	1 807	996	2 585
ГО Нишка Бања	9	-	39	20	78
ГО Палилула	28	7	524	1 741	849
ГО Пантелеј	43	7	240	132	196
ГО Црвени Крст	20	2	337	393	149

(наставак)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих				Регистровани индивидуални пољопривредници
	образовање	здравствена и социјална заштита	уметност, забава и рекреација	остале услужне делатности	
Град Ниш	6 360	8 318	1 249	1 604	148
ГО Медијана	3 127	6 190	909	1 022	9
ГО Нишка Бања	155	464	10	27	9
ГО Палилула	1 258	532	145	304	51
ГО Пантелеј	459	469	75	145	34
ГО Црвени Крст	1 361	662	109	105	45

¹⁾ Извор података: Статистички годишњак Града Ниша за 2017. годину, издавач Град Ниш, Градска управа Града Ниша, Секретаријат за привреду, Одсек за статистику и градске робне резерве, Ниш, октобар 2018., стр. 192 и 193.

Табела 10.1. Регистрована запосленост по секторима делатности, 2017.–годишњи просек¹⁾

	Укупно	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих						
		свега	од тога:			пољопривреда, шумарство и рибарство	рударство	прерађивачка индустрија
			запослени у правним лицима	предузећници (лица која самостално обављају делатност) и запослени код њих				
Град Ниш	77 228	77 104	61 609	15 495	214	66	17 572	
ГО Медијана	36 941	36 935	29 091	7 844	102	2	3 957	
ГО Нишка Бања	2 418	2 410	1 773	637	-	8	579	
ГО Палилула	15 875	15 835	13 396	2 439	57	44	5 037	
ГО Пантелеј	8 255	8 223	5 971	2 252	19	6	3 348	
ГО Црвени Крст	13 739	13 701	11 378	2 323	36	6	4 651	

(наставак)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих						
	снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	снабдевање водом и управљање отпадним водама	грађе-винарство	трговина на велико и мало и поправка моторних возила	саобраћај и складиштење	услуге смештаја и исхране	информисање и комуникације
Град Ниш	950	1 691	2 643	13 793	5 313	3 087	2 691
ГО Медијана	854	866	1 172	6 497	1 151	1 948	1 936
ГО Нишка Бања	27	9	48	690	100	121	21
ГО Палилула	29	693	647	2 451	1 440	367	359
ГО Пантелеј	13	9	440	1 662	319	299	306
ГО Црвени Крст	28	115	336	2 493	2 303	352	69

¹⁾ Види напомену ¹⁾ на следећој страни.

Табела 10.1. Регистрована запосленост по секторима делатности, 2017.–годишњи просек¹⁾
(наставак)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих				
	финансијске делатности и делатност осигурања	пословање некретнинама	стручне, научне, иновационе и техничке делатности	административне и помоћне услужне делатности	држана управа и обавезно социјално осигурање
Град Ниш	1 398	99	3 171	3 012	3 960
ГО Медијана	1 299	85	2 006	957	2 703
ГО Нишка Бања	5	-	41	22	95
ГО Палилула	24	8	576	1 152	838
ГО Пантелеј	47	5	283	185	196
ГО Црвени Крст	23	1	266	697	128

(наставак)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих				Регистровани индивидуални пољопривредници
	образовање	здравствена и социјална заштита	уметност, забава и рекреација	остале услужне делатности	
Град Ниш	6 318	8 241	1 358	1 526	124
ГО Медијана	3 084	6 296	1 019	1 001	6
ГО Нишка Бања	172	436	11	26	8
ГО Палилула	1 248	472	134	260	40
ГО Пантелеј	461	397	83	146	32
ГО Црвени Крст	1 353	640	111	93	38

¹⁾ Извор података: Статистички годишњак Града Ниша за 2017. годину, издавач Град Ниш, Градска управа Града Ниша, Секретаријат за привреду, Одсек за статистику и градске робне резерве, Ниш, октобар 2018., стр. 194 и 195.

Запослености по секторима може се видети из Табеле 10.2

Табела 10.2. Регистрована запосленост по секторима делатности, 2018.¹⁾-годишњи просек

	Укупно	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих					
		свега	од тога:		пољопривреда, шумарство и рибарство	рударство	прерађивачка индустрија
			запослени у правним лицима	предузетници (лица која самостално обављају делатност) и запослени код њих			
Град Ниш	79 285	79 184	63 076	16 108	202	62	18 152
ГО ²⁾ Медијана	38 049	38 043	29 734	8 309	99	2	4 109
ГО Нишка Бања	2 310	2 303	1 678	625	1	8	451
ГО Палилула	16 492	16 460	13 463	2 997	45	39	5 659
ГО Пантелеј	9 038	9 014	6 483	2 531	21	7	3 683
ГО Црвени Крст	13 396	13 364	11 718	1 646	37	7	4 249

(наставак)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих						
	снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	снабдевање водом и управљање отпадним водама	грађевинарство	трговина на велико и мало и поправка моторних возила	саобраћај и складиштење	услуге смештаја и исхране	информисање и комуникације
Град Ниш	903	1 676	2 994	13 908	5 365	3 332	2 976
ГО ²⁾ Медијана	805	831	1 237	6 433	1 139	2 050	2 149
ГО Нишка Бања	8	10	54	688	96	122	23
ГО Палилула	40	685	768	2 578	1 453	415	329
ГО Пантелеј	10	8	551	1 689	353	346	369
ГО Црвени Крст	41	141	384	2 520	2 323	399	105

¹⁾ *Извор података: Републички завод за статистику Србије, Статистика запослености и арада, Саопштење ЗП20, бр. 17 од 31.01.2019. - Запослени у Републици Србији, 2018.*

²⁾ *ГО – Градска општина.*

Табела 10.2. Регистрована запосленост по секторима делатности, 2018.¹⁾-годишњи просек

(наставак)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих				
	финансијске делатности и делатност осигурања	пословање некретнинама	стручне, научне, иновационе и техничке делатности	административне и помоћне услужне делатности	држана управа и обавезно социјално осигурање
Град Ниш	1 464	124	3 342	2 885	3 977
ГО ²⁾ Медијана	1 352	100	2 115	1 378	2 754
ГО Нишка Бања	3	-	52	17	87
ГО Палилула	19	13	590	777	835
ГО Пантелеј	66	8	317	206	188
ГО Црвени Крст	23	3	268	506	114

(наставак)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих				Регистровани индивидуални пољопривредници
	образовање	здравствена и социјална заштита	уметност, забава и рекреација	остале услужне делатности	
Град Ниш	6 495	8 321	1 364	1 641	101
ГО ²⁾ Медијана	3 156	6 215	1 024	1 094	6
ГО Нишка Бања	186	452	16	29	7
ГО Палилула	1 300	512	138	265	32
ГО Пантелеј	494	468	74	155	24
ГО Црвени Крст	1 359	674	111	98	32

¹⁾ *Извор података: Републички завод за статистику Србије, Статистика запослености и зарада,*

Саопштење ЗП20, бр. 17 од 31.01.2019. - Запослени у Републици Србији, 2018.

Дефиниција регистроване запослености – Под појмом запослени подразумевају се лица која имају формално правни уговор о запослењу, односно заснован радни однос са послодавцем, на одређено или неодређено време и лица која раде ван радног односа, на основу уговора о делу или на основу уговора о обављању привремених и повремених послова; лица која обављају самосталне делатности или су оснивачи привредних друштава или предузетничких радњи; као и лица која обављају пољопривредне делатности а налазе се у евиденцији Централног регистра обавезног социјалног осигурања.

²⁾ ГО – Градска општина.

Табела 11. Становништво према економској активности по градским општинама ¹⁾ (Попис 2002)

	Укупно	Активно становништво		Лица с личним приходом	Издужавано становништво	Лица на раду/боравку у иностранству до 1. год.		
		свега	обавља занимање			свега	на раду	чланови породице
Град Ниш	250 518	114 179	85 215	49 939	86 028	372	261	111
ГО Медијана	87 405	39 438	30 622	19 733	28 086	148	104	44
ГО Нишка Бања	15 359	6 826	4 953	3 290	5 235	8	7	1
ГО Палилула	72 165	32 855	23 705	13 479	25 696	135	96	39
ГО Пантелеј	42 137	20 185	14 894	7 356	14 551	45	31	14
ГО Црвени Крст	33 452	14 875	11 041	6 081	12 460	36	23	13

(наставак)

	Пољопривредно становништво		Активно пољопривредно становништво			
	свега	женско	свега	женско	индивидуални пољопривредници	
					свега	женско
Град Ниш	5 126	2 739	3 669	1 898	3 425	1 795
ГО Медијана	217	120	87	43	45	16
ГО Нишка Бања	373	190	286	133	243	118
ГО Палилула	1 253	646	766	352	704	327
ГО Пантелеј	1 559	857	1 228	691	1 188	682
ГО Црвени Крст	1 724	926	1 302	679	1 245	652

¹⁾ Види напомену ¹⁾ на следећој страни.

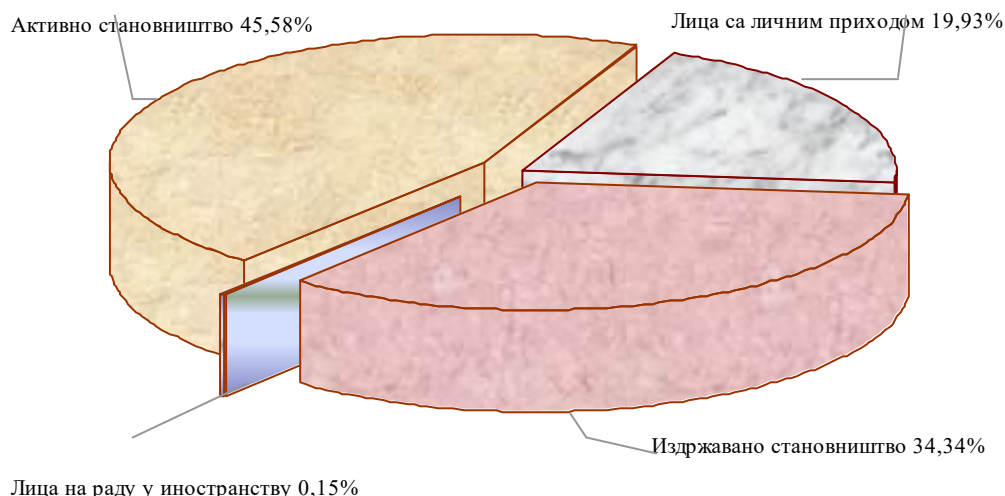
Табела 11. Становништво према економској активности по градским општинама¹
(Попис 2002)

(наставак)

	Издржавано пољопривредно становништво							
	свега	женско	од тога					
			домаћице	деца предшколског узраста	ученици основних школа	ученици средњих школа	студенти	остало
Град Ниш	1 457	841	241	175	253	127	72	589
ГО Медијана	130	77	12	13	28	16	25	36
ГО Нишка Бања	87	57	18	10	8	4	4	43
ГО Палилула	487	294	69	78	94	38	18	190
ГО Пантелеј	331	166	53	39	51	26	15	147
ГО Црвени Крст	422	247	89	35	72	43	10	173

¹⁾ Извор података: Статистички годишњак Града Ниша за 2017. годину, издавач Град Ниш, Градска управа Града Ниша, Секретаријат за привреду, Одсек за статистику и градске робне резерве, Ниш, октобар 2018., стр. 101.

Структура становништва према активности (Попис 2002) *)

*) Извор: Статистички годишњак Града Ниша за 2017. годину, издавач Град Ниш, Градска управа Града Ниша, Секретаријат за привреду, Одсек за статистику и градске робне резерве, Ниш, октобар 2018., стр. 102.

Табела 12. Становништво према економској активности и полу ¹⁾, по градским општинама (Попис 2011)

	Пол	Укупно	Економски активни				
			свега	обављају занимање	незапослени		
					свега	некада радили	траже први посао
Град Ниш	свега	260 237	114 859	78 531	36 328	23 436	12 892
	жене	133 592	53 586	36 149	17 437	10 814	6 623
ГО Медијана	свега	85 969	38 954	28 726	10 228	6 879	3 349
	жене	45 619	19 269	14 170	5 099	3 409	1 690
ГО Нишка Бања	свега	14 680	6 387	4 002	2 385	1 568	817
	жене	7 267	2 746	1 660	1 086	659	427
ГО Палилула	свега	73 801	32 589	21 661	10 928	6 745	4 183
	жене	37 391	14 936	9 777	5 159	3 040	2 119
ГО Пантелеј	свега	53 486	23 835	16 179	7 656	5 111	2 545
	жене	27 219	11 041	7 321	3 720	2 413	1 307
ГО Црвени Крст	свега	32 301	13 094	7 963	5 131	3 133	1 998
	жене	16 096	5 594	3 221	2 373	1 293	1 080

(наставка)

	Пол	Економски неактивни						
		свега	деца млађа од 15 година	пензионери	лица са приходима од имовине	ученици студенти (15 и више година)	лица која обављају само кућне послове у свом дому	остало
Град Ниш	свега	145 378	36 196	58 746	382	23 882	15 269	10 903
	жене	80 006	17 573	31 474	91	12 364	13 933	4 571
ГО Медијана	свега	47 015	10 879	21 208	76	8 818	3 323	2 711
	жене	26 350	5 375	12 170	23	4 533	3 093	1 156
ГО Нишка Бања	свега	8 293	1 880	3 661	22	1 035	1 134	561
	жене	4 521	936	1 815	5	520	998	247
ГО Палилула	свега	41 212	10 873	15 655	161	6 681	4 506	3 336
	жене	22 455	5 171	8 137	38	3 568	4 131	1 410
ГО Пантелеј	свега	29 651	7 767	11 449	52	4 994	3 291	2 098
	жене	16 178	3 753	5 924	8	2 558	3 029	906
ГО Црвени Крст	свега	19 207	4 797	6 773	71	2 354	3 015	2 197
	жене	10 502	2 338	3 428	17	1 185	2 682	852

¹⁾ Извор података: Исто, стр. 103.

4.2. Становништво према статусу инвалидитета по градским општинама

На територији Града Ниша живи 19190 лица са инвалидитетом, што је приказано у табелама број 13 и 14.

**Табела 13. Становништво према статусу инвалидитета,¹⁾
по градским општинама (Попис 2011)**

	Укупно становништво			Особе са инвалидитетом		
	свега	мушко	женско	свега	мушко	женско
Град Ниш	260 237	126 645	133 592	19 190	8 184	11 006
ГО Медијана	85 969	40 350	45 619	5 617	2 192	3 425
ГО Нишка Бања	14 680	7 413	7 267	1 512	662	850
ГО Палилула	73 801	36 410	37 391	4 924	2 172	2 752
ГО Пантелеј	53 486	26 267	27 219	3 724	1 609	2 115
ГО Црвени Крст	32 301	16 205	16 096	3 413	1 549	1 864

(наставак)

	Особе без инвалидитета			Особе чији је статус инвалидитета непознат		
	свега	мушко	женско	свега	мушко	женско
Град Ниш	237 618	116 622	120 996	3 429	1 839	1 590
ГО Медијана	79 477	37 708	41 769	875	450	425
ГО Нишка Бања	12 981	6 658	6 323	187	93	94
ГО Палилула	67 791	33 621	34 170	1 086	617	469
ГО Пантелеј	48 978	24 244	24 734	784	414	370
ГО Црвени Крст	28 391	14 391	14 000	497	265	232

¹⁾ Извор података: Статистички годишњак Града Ниша за 2017. годину, издавач Град Ниш, Градска управа Града Ниша, Секретаријат за привреду, Одсек за статистику и градске робне резерве, Ниш, октобар 2018., стр. 117.

**Табела 14. Особе са инвалидитетом према врсти проблема¹⁾,
по градским општинама (Попис 2011)**

	Укупно	Проблеми са						
		видом	слухом	ходом/ пењањем уз степенице	памћењем/ концен- трацијом	само- сталношћу	комуни- кацијом	особе које су пријавиле три или више проблема
Град Ниш	19 190	7 830	4 994	11 513	3 669	3 007	2 377	3 289
ГО Медијана	5 617	2 182	1 424	3 562	896	965	609	944
ГО Нишка Бања	1 512	660	410	933	302	215	142	282
ГО Палилула	4 924	2 087	1 327	2 905	878	794	578	846
ГО Пантелеј	3 724	1 548	1 033	2 244	631	586	377	636
ГО Црвени Крст	3 413	1 353	800	1 869	962	447	671	581

¹⁾ Извор података: Статистички годишњак Града Ниша за 2017. годину, издавач Град Ниш, Градска управа Града Ниша, Секретаријат за привреду, Одсек за статистику и градске робне резерве, Ниш, октобар 2018., стр. 118.

Особе са инвалидитетом према врсти проблема *)

*) Извор: Исто, стр. 118.

Табела 15. Витални догађаји ¹⁾

	Живорођени		Умрли		Природни прираштај		Умрла одојчад		Живо-рођени уз струч. помоћ	Лечени пре смрти	Бракови		
	број	на 1000 становника	број	на 1000 становника	број	на 1000 становника	број	на 1000 живорођених			закључени	разведени	
												број	на 1000 закључених
1999	2 313	9,2	2 851	11,4	-538	-2,1	33	14,3	2 310	2 635	1 229	225	183,1
2000	2 443	9,8	2 936	11,7	-493	-1,9	43	17,6	2 436	2 770	1 339	370	276,3
2001	2 579	10,3	2 854	11,4	-275	-1,1	31	12,0	2 573	2 657	1 258	348	276,6
2002	2 453	9,8	2 977	11,9	-524	-2,1	38	15,5	2 441	2 795	1 378	435	315,7
2003	2 550	10,1	2 973	11,8	-423	-1,7	25	9,8	2 540	2 835	1 390	284	204,3
2004	2 582	10,2	2 910	11,5	-328	-1,3	22	8,5	2 572	2 769	1 412	372	263,5
2005	2 591	10,2	3 221	12,7	-630	-2,5	20	7,7	2 590	2 987	1 408	360	255,7
2006	2 672	10,5	3 018	11,9	-346	-1,4	25	9,4	2 670	2 706	1 407	396	281,5
2007	2 544	10,0	3 244	12,7	-700	-2,7	15	5,9	2 542	2 930	1 471	447	303,9
2008	2 539	9,9	3 156	12,4	-617	-2,4	22	8,7	2 532	2 695	1 329	373	280,7
2009	2 612	10,2	3 266	12,8	-654	-2,6	25	9,6	2 611	2 725	1 306	372	284,8
2010	2 611	10,2	3 162	12,4	-551	-2,2	22	8,4	2 611	2 753	1 327	236	177,8
2011	2 482	9,7	3 316	13,0	-834	-3,3	23	9,3	2 482	2 935	1 296	417	321,8
2012	2 465	9,5	3 291	12,7	-826	-3,2	15	6,1	2 464	2 987	1 180	364	308,5
2013	2 423	9,4	3 190	12,3	-767	-3,0	14	5,8	2 423	2 855	1 215	429	353,1
2014	2 420	9,4	3 362	13,0	-942	-3,6	14	5,8	2 419	2 936	1 359	492	362,0
2015	2 364	9,2	3 355	13,0	-991	-3,8	12	5,1	1 361	451	331,4
2016	2 448	9,5	3 284	12,8	-836	-3,2	15	6,1	1 410	312	221,3
2017	2 498	9,7	3 417	13,3	-919	-3,6	12	4,8	1 420	348	245,1

¹⁾ *Извор података: Статистички годишњак Града Ниша за 2017. годину, издавач Град Ниш, Градска управа Града Ниша, Секретаријат за привреду, Одсек за статистику и градске робне резерве, Ниш, октобар 2018., стр. 155.*

Табела 15.1. Витални догађаји ¹(наставак)

	Живорођени		Умрли		Природни прираштај		Умрла одојчад		Просечна старост мајке при рођењу првог детета	Стопа укупног фертилитета ²⁾	Бракови		
	број	на 1000 становника	број	на 1000 становника	број	на 1000 становника	број	на 1000 живорођених			закључени	разведени	
												број	на 1000 закључених
2015	2 364	9,2	3 355	13,0	-991	-3,8	12	5,1	28,9	1,3	1 361	451	331,4
2016	2 448	9,5	3 284	12,8	-836	-3,2	15	6,1	28,9	1,4	1 410	312	221,3
2017	2 498	9,7	3 417	13,3	-919	-3,6	12	4,8	29,1	1,4	1 420	348	245,1
2018 ³⁾	2 510	9,8	3 484	13,6	-974	-3,8	10	4,0	29,4	1,5	1 389	349	251,3

¹⁾ *Исто, стр. 156.*

²⁾ *Просечан број деце коју у репродуктивном добу (15-49 година) роди једна жена.*

³⁾ *Извор података: Републички завод за статистику Србије, Статистика становништва, Саопштење СН 40- Витални догађаји 2018., број 177 од 28.06.2019. и Саопштење СН 50 – Закључени и разведени бракови 2018., број 178 од 28.06.2019. године.*

5. СТАЊЕ И ТОКОВИ НА ТРЖИШТУ РАДА

5.1. Број незапослених лица

На крају децембра 2019. године, у Граду Нишу регистрована су **23 358** лица која активно траже запослење.

Према подацима Националне службе за запошљавање - Филијала Ниш, у Граду Нишу **XII/2019** регистровано је **23 358** незапослених лица (у односу на **XI/2019** – **22 448** тај број је **већи** за **910** лица или **4,05%**). Од тог броја је **12 356** жена или **52,90%** или нешто више од 1/2, односно свако друго незапослено лице.

Незапосленост је у односу на **XII/2018** годину, када су евидентирана **24 169** незапослена лица, **смањена** за **811** лица или **3,36%**.

Незапослена лица према трајању незапослености-дужини чекања на запослење

Табела 16. Учешће у регистрованој незапослености према трајању незапослености

Дужина чекања на запослење	Број лица	%
до 3 месеца	3 625	15,5
3-6 месеци	2 109	9,0
6-9 месеци	1 394	6,0
9-12 месеци	1 393	6,0
1-2 године	3 386	14,5
2-3 године	1 749	7,5
3-5 година	2 509	10,7
5-8 година	2 633	11,3
8-10 година	1 375	5,9
преко 10 година	3 185	13,6
УКУПНО	23 358	100,00

Извор података: Месечни статистички билтен (децембар 2019.) НСЗ – Филијала Ниш

На дан **31.12.2019.** године, од укупног броја незапослених је **11 993** лица која први пут траже запослење или **51,3%**, односно нешто више од 1/2 и указује на тешкоће око првог запошљавања ових лица (од тога броја су **6 442** жене, што је **53,7%** незапослених који први пут траже запослење).

Такође, **11 365** лица или **48,7%** претходно су била у радном односу, што је преосталих мање од 1/2 броја незапослених (од тога броја је **5 914** жена или **52,0%**).

На дан **31.12.2019.** године, од укупног броја незапослених је **14 837** дугорочно незапослених лица (чекање дуже од 1 године) или **63,5%** или 2/3.

Од укупног броја незапослених лица по занимањима највише је: осталих лица, одн. НКВ, матураната гимназије, заним. личних услуга – **5 202** лица или **22,3%**, или више од 1/5; незапослених лица у занимањима – економија, право и администрација – **3 907** лица; машинство и обрада метала – **2 210** лица; трговина, угоститељство и туризам – **2 208** лица; електротехника – **2 053** лица, различитих степена стручне спреме и година старости, као и друга занимања.

Незапослена лица према годинама старости

Велико учешће у регистрованој незапослености у Граду Нишу на дан **31.12.2019.** године, посматрано према годинама старости, имају млађа незапослена лица до **30** година – **5 084** лица или **21,8%**, а највише:

- 55 – 59 г. старости **2 921** лица - **12,5%**,
- 25 – 29 г. старости **2 785** лица - **11,9%**,
- 30 – 34 г. старости **2 787** лица - **11,9%**,
- 35 – 39 г. старости **2 725** лица - **11,7%**,
- 50 – 54 г. старости **2 664** лице - **11,4%**,
- 40 – 44 г. старости **2 655** лице - **11,4%**,

док је преко **50** година чак **7 805** лица или **33,4%** или чак 1/3 укупног броја незапослених лица.

Табела 17. Учешће у регистрованој незапослености према годинама старости

Године старости	Број лица	%
15–19	502	2,1
20–24	1 797	7,7
25–29	2 785	11,9
30–34	2 787	11,9
35–39	2 725	11,7
40–44	2 655	11,4
45–49	2 302	9,9
50–54	2 664	11,4
55–59	2 921	12,5
60–64	2 220	9,5
65 и више	0	0,0
Укупно	23 358	100,00

Извор података: Месечни статистички билтен (децембар 2019.) НСЗ – Филијала Ниш

Незапослена лица према стручној спреми, односно квалификационој структури

У образовној структури становништва Града Ниша старог 15 и више година, према **Попису из 2011.** године, доминира становништво са завршеном **средњом школом** са **53,8%** (на нивоу Републике 48,9%, на нивоу Нишавске области, 49,4%), затим становништво са **високом стручном спремом** са **15,4%** (РС-10,6%, Нишавска област-11,6%), док становништво са **основним образовањем** учествује са **15,1%** (РС-20,8%, Нишавска област 18,7%). Презентовани статистички подаци указују на чињеницу да Град Ниш има знатно бољу образовну структуру становништва од оне која је на нивоу Нишавског округа/области, а нарочито на нивоу Републике Србије.

У Граду Нишу је чак **8 549** лица са IV ССС, односно **36,6%** или више од 1/3 од укупног броја незапослених лица.

Такође, са VII CCC у Граду Нишу је **4 211** лица или **18,0%** различитих занимања, квалификационих профила, као и старосне доби.

У Граду Нишу без занимања (I –II CCC) је **3 729** лица или **16,0%** и **19 629** стручних лица – (од III-VIII CCC) или **84,0%**.

Табела 18. Структура незапослених лица према стручној спреми

Стручна спрема	Број лица	%
I	3 591	15,4
II	138	0,6
III	4 824	20,7
IV	8 549	36,6
V	242	1,0
VI	1 783	7,6
VII	4 211	18,0
VIII	20	0,1
Укупно	23 358	100,0

Извор података: Месечни статистички билтен (децембар 2019.) НСЗ –Филијала Ниш

Сагледавајући учешће незапослених лица по општинама у Граду Нишу, евидентно је највећи број и проценат незапослених лица у ГО Медијана 30,5% и ГО Палилула 28,6% , што је скоро 3/5 укупно незапослених лица.

Табела 19. Учесће у регистрованој незапослености у Граду Нишу по градским општинама

Општине у Граду Нишу	Број лица	%	Жене
Нишка Бања	1 842	7,9	951
Пантелеј	4 498	19,3	2 491
Црвени Крст	3 207	13,7	1 592
Палилула	6 696	28,6	3 296
Медијана	7 115	30,5	4 026
Укупно - Град Ниш	23 358	100	12 356

Извор података: Месечни статистички билтен (децембар 2019.) НСЗ –Филијала Ниш

Табела 20: Незапосленост и регистр. запосленост за Град Ниш за период 2009.-2018. година

		2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Број незапослених 31.12.*	Укупно	33.171	34.857	35.493	36.104	36.310	34.567	32.111	30.681	27.552	24.169
	Жена	18.271	18.489	18.060	18.025	17.264	15.935	14.752	13.886	12.816	11.724
Регистрована запосленост – годишњи просек**	Укупно	80.919	74.243	70.451	70.384	72.921	70.627	69.292	75.459	77.228	79.285

*Извор података: : Република Србија, Национална Служба за запошљавање, Филијала Ниш

** Извор података: Република Србија, Републички завод за статистику

Код страних инвеститора на подручју Града Ниша тренутно је запослено 9.460 лица. Процена је да ће страни инвеститори у току 2018. године додатно запослити још 2.440 лица, а укупан очекивани број запослених износи 17.150 лица, као у табели.

6. КЉУЧНИ ПРОБЛЕМИ

- Недовољан раст укупне запослености;
- Недовољно смањење укупне незапослености;
- Неразвијена пословна инфраструктура;
- Удео старијих од 50 година у укупној популацији незапослених бележи раст;
- Недовољно радних места за особе са инвалидитетом;
- Расте број младих незапослених до 29 година.

7. ПРИОРИТЕТ И ЦИЉЕВИ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА НИША

Циљеви и задаци политике запошљавања на територији Града Ниша за 2020. годину су:

- повећање запослености,
- унапређење квалитета радне снаге кроз програме обука,
- унапређење понуде радне снаге, вештина и компетенција и усаглашавање исхода, образовања са потребама тржишта рада и делотворног преласка из света образовања у свет рада,
- унапређење положаја младих на тржишту рада,
- подстицај послодавцима да запошљавају незапослена лица укључујући теже запошљива у складу са НАПЗ-ом,
- повећање приступа тржишту рада за Роме,
- борба против дискриминације посебно погођених група приликом запошљавања,
- отварање нових радних места и подстицање предузетништва и samozapoшљавања,
- промоција и организовање јавних радова,
- активан приступ Града у области запошљавања,
- учешће у финансирању програма и мера активне политике запошљавања из републичког буџета,
- спровођење мера из Локалног акционог плана и јачање улоге Локалног савета за запошљавање,
- јачање капацитета Града Ниша у циљу индивидуалног спровођења мера активне политике запошљавања.

8. АКТИВНОСТИ ГРАДА У ОБЛАСТИ ЗАПОШЉАВАЊА

8.1. Пролећни сајам запошљавања и Сајам образовања

Град Ниш у сарадњи са Националном службом за запошљавање (НСЗ) планира организацију Пролећног сајма запошљавања и Сајма образовања, који ће се одржати у периоду од 29. до 30. априла 2020. године, у згради Официрског дома, у Нишу, улица Орловића Павла 28. Пролећни сајам запошљавања, сада већ традиционална манифестација, окупља велики број послодаваца и незапослених лица на једном месту. Кандидати у непосредном контакту са послодавцима имају прилику да се лично представе послодавцу, дођу до запослења, као и да сазнају које су вештине и знања најтраженија од стране послодаваца. За многа незапослена лица сајмови су јединствена прилика да успоставе директан контакт са послодавцем, да му се лично представе и да се ослободе несигурности и страха од послодавца.

НСЗ ће позвати сва лица са евиденције која испуњавају услове за понуђена радна места да се представе послодавцима, а учешће ће бити омогућено и другим заинтересованим незапосленим лицима и лицима која траже промену запослења.

Процењује се да ће се на Сајму професионалне оријентације окупити око 40 представника основних, средњих, виших и високих школа. То ће бити одлична прилика да се ученици завршних разреда основних и средњих школа у непосредном контакту са представницима образовних институција из прве руке упознају са уписним програмима, образовним профилима. Представници НСЗ ће својим стручним саветима пружити додатну помоћ и подршку младима који се налазе пред веома битном животном одлуком, одабиром будућег занимања. Град Ниш ће за потребе одржавања Сајма обезбедити коришћење пословног простора у згради Официрског дома.

Носиоци активности: Национална служба за запошљавање и Град Ниш.

8.2. Специјализовани сајам запошљавања и сајам професионалне оријентације-

У оквиру 6. Форума напредних технологија (ФНТ), чије се одржавање планира у 2020. години, биће одржани Специјализовани сајам запошљавања из области напредних технологија, као и сајам професионалне оријентације. Готово сви значајнији послодавци који послују у Нишу и околини, а баве се делатностима из области напредних технологија, учествују и учествоваће на специјализованом сајму. Процењује се да ће се на Сајму професионалне оријентације окупити представници средњих, виших и високих школа које су носиоци активности креирања људских ресурса неопходних за будући развој Града. На Специјализованом сајму запошљавања у оквиру 5. Форума напредних технологија учествовало је 23 послодаваца укључујући компаније, које су понудиле више од 100 слободних радних места, углавном из области напредних технологија, као и 12 образовних установа из области високог, вишег и средњег образовања.

Носиоци активности: Национална служба за запошљавање и Град Ниш.

8.3. Програм радне праксе

Програм радне праксе регулисан је Протоколом о сарадњи између Града Ниша и Универзитета у Нишу. Протокол представља правни основ којим се уређују односи између потписника.

Град Ниш и Универзитет у Нишу расписују конкурс "У-НИ пракса", за учешће у програму радне праксе у трајању од месец дана, августа месеца или новембра месеца текуће године, на основу поменутог протокола.

Пракса се обавља у јавним предузећима, Градској управи и службама, установама културе и спорта и градским општинама, без новчане накнаде.

„У-НИ пракса“ је намењена студентима завршних година Универзитета у Нишу и гарантује им стицање практичног стручног искуства у раду, потврду о обављеној пракси коју издаје Град Ниш и Универзитет у Нишу, могућност добијања препоруке од стране институције у којој студент обавља праксу и могућност признавања праксе као додатне активности од стране образовних институција у виду 3 ESPB бода.

Носиоци активности: Градска управа Града Ниша-Секретаријат за омладину и спорт- Канцеларија за младе и Универзитет у Нишу.

Како је пракса један од изузетно важних облика стицања предиспозиција за примену теоријског знања и стицање запослења, Канцеларија за младе нуди позиције за праксу из одређених области током читаве године.

9. ЕФЕКТИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА И МЕРА ИЗ 2019. ГОДИНЕ

Одлуком о буџету Града Ниша за 2019. годину („Службени лист Града Ниша“, број 118/2018, 63/2019 и 85/2019) за реализацију мера са тржиштем рада у оквиру Програма 3 - Локални економски развој, на позицијама које реализује Секретаријат за привреду, одобрен је износ од **45.000.000,00 динара**; извор финансирања 01 - Приходи из буџета. Национална служба за запошљавање суфинансирала је програме и мере предвиђене Локалним акционим планом запошљавања Града Ниша за 2019. годину („Службени лист Града Ниша“, број 8/2019) у износу од **28.636.363,62 динара**. Укупан буџет је износио **63.636.363,62 динара**.

На основу потписаног Споразума о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма и мера активне политике запошљавања за 2019. годину, између Града Ниша и Националне службе за запошљавање, бр. 1594/2019-01 од 08.05.2019. године, финансирани су програми и мере са следећом структуром:

1. Програм јавних радова (суфинансирање) у укупном износу од **4.545.454,54 динара**, од чега су:

- 2.500.000,00 динара средства из буџета Града и
- 2.045.454,54 динара средства из буџета РС-Националне службе за запошљавање.

ЕФЕКТИ:

Укупно утрошено средстава: 4.471.926,00 динара,

98,4 % реализација,

Ангажовано: 30 лица.

2. Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже

запошљивих на новоотвореним радним местима у укупном износу од 25.454.545,45 динара, од чега су:

- 14.000.000,00 динара, средства из буџета Града Ниша и

- 11.454.545,45 динара, средства из буџета РС-Националне службе за запошљавање.

ЕФЕКТИ:

Укупно утрошено средстава: 24.240.000,00 динара,

95 % реализација,

Ангажовано: 160 лица.

3. Субвенције за samozapošljavanje у укупном износу од 20.000.000,00 динара, од чега су :

- 11.000.000,00 динара, средства из буџета Града Ниша и

- 9.000.000,00 динара, средства из буџета РС-Национална служба за запошљавање.

ЕФЕКТИ:

Укупно утрошено средстава: 19.960.000,00 динара,

99,8 % реализација,

Ангажовано: 98 лица.

4. Програм стицања практичних знања у укупном износу од 4.545.454,54 динара, од чега су:

- 2.500.000,00 динара средства из буџета Града и

- 2.045.454,54 динара средства из буџета РС-Националне службе за запошљавање.

ЕФЕКТИ:

Укупно утрошено средстава: 4.405.500,00 динара,

97 % реализација,

Ангажовано: 17 лица.

5. Програм стручне праксе у укупном износу од 9.090.909,09 динара, од чега су:

- 5.000.000,00 динара средства из буџета Града и

- 4.090.909,09 динара средства из буџета РС-Националне службе за запошљавање.

ЕФЕКТИ:

Укупно утрошено средстава: 8.707.500,00 динара,

96 % реализација,

Ангажовано: 40 лица.

ЕФЕКТИ УКУПНЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ СПОРАЗУМА БР. 1594/2019-01 ОД 08.05.2019. ГОДИНЕ:

Укупно утрошена средства за све програме и мере: 61.784.926,00 динара,

97 %, реализација,

Укупно ангажована лица по свим мерама: 345.

На основу потписаног Споразума о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма и мера активне политике запошљавања за 2019. годину, између Града Ниша и Националне службе за запошљавање, бр. 1161/2019-01 од 09.04.2019. године, финансиран је Програм јавних радова средствима из буџета Града у целости уз техничку подршку Националне службе за запошљавање.

6. Програм јавних радова (самофинансирање – ЈКП „Медиана“) у укупном износу од 10.000.000,00 динара

ЕФЕКТИ:

Укупно утрошено средстава: 9.689.173,00 динара,

97 % реализација,

Ангажовано: 65 лица.

ЕФЕКТИ УКУПНЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:

Укупно утрошена средства за све програме и мере: 71.474.099,00 динара,

97 %, реализација,

Укупно ангажована лица по свим мерама: 410.

На основу наведених података о ефектима, може се закључити да је за програме и мере из 2019. године остварен висок степен реализације и да су средства предвиђена за ове намене скоро у потпуности утрошена.

10. ПРОГРАМИ И МЕРЕ ЗА ПОДСТИЦАЊЕ ЗАПОШЉАВАЊА

У складу са НАПЗ за 2020. годину, програми и мере активне политике запошљавања који ће се суфинансирати удруживањем средстава из буџета Републике Србије и буџета Града Ниша, су следећи:

1. Програм јавних радова - суфинансирање;

2. Програм обуке на захтев послодавца;
3. Програм стицања практичних знања;
4. Програм стручне праксе;
5. Програм приправника за незапослена лица са високим нивоом квалификација;
6. Субвенција за самозапошљавање;
7. Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих;
8. Програм јавних радова – самофинансирање.

Напомена: Програм под редним бројем **8. Јавни радови – самофинансирање**, у целости ће се финансирати средствима из буџета Града Ниша, уз техничку подршку Националне службе за запошљавање-Филијале Ниш.

1. ЈАВНИ РАДОВИ

У 2020. години организоваће се Јавни радови у области социјалне заштите и хуманитарног рада, одржавања и обнављања јавне инфраструктуре и одржавања и заштите животне средине и природе. У програм јавних радова могу се укључити незапослена лица из свих категорија теже запошљивих, у складу са стањем и потребама локалног тржишта рада утврђеним у ЛАПЗ. Јавни радови се организују на подручју оних јединица локалних самоуправа које према степену развијености утврђеним у складу са посебним прописом Владе припадају:

- 1) трећој групи (у распону од 60% до 80% републичког просека) и
- 2) четвртој групи (степен развијености испод 60% републичког просека) и девастираним подручјима (степен развијености испод 50% републичког просека).

У програм јавних радова радно се ангажује најмање 5 (пет) незапослених лица. За особе са инвалидитетом јавни радови се могу организовати у свим јединицама локалне самоуправе, независно од степена развијености, у области социјалне заштите и хуманитарног рада, одржавања и обнављања јавне инфраструктуре, одржавања и заштите животне средине и природе и културе. На јавним радовима се радно ангажују најмање 3 (три) незапослене особе са инвалидитетом.

Право учествовања у поступку организовања јавних радова имају органи аутономне покрајине и органи јединице локалне самоуправе, јавне установе и јавна предузећа, привредна друштва, предузетници, задруге и удружења.

Програм се реализује у складу са расписаним јавним конкурсом, а средства намењена за организовање јавних радова користе се за:

- **исплату накнаде за обављен посао** лицима ангажованим на јавним радовима по основу уговора о привременим и повременим пословима, у висини до 22.000,00 динара на месечном нивоу за пун фонд радних часова, односно сразмерно времену радног ангажовања на месечном нивоу, која се увећава за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање, и која обухвата и трошкове доласка и одласка са рада;
- **накнаду трошкова спровођења јавних радова једнократно послодавцу**, у свим областима спровођења, у висини од:
 - 1.000,00 динара по лицу за јавне радове који трају месец дана;
 - 1.500,00 динара по лицу за јавне радове који трају два месеца;
 - 2.000,00 динара по лицу за јавне радове који трају три и четири месеца;
- **накнаду трошкова обуке** (у једнократном износу од 1.000,00 динара по ангажованом лицу које је завршило обуку) која се у зависности од врсте и сложености послова може организовати по интерном програму послодавца извођача јавног рада или програму образовне установе. По завршетку обуке лицу се издаје потврда/сертификат о стеченим компетенцијама.

2. ПРОГРАМ ОБУКЕ НА ЗАХТЕВ ПОСЛОДАВЦА

Програм обуке на захтев послодавца подразумева учешће у финансирању обуке ради стицања знања и вештина потребних за обављање послова на конкретном радном месту, уколико на евиденцији незапослених Националне службе за запошљавање нема лица са потребним знањима и вештинама.

Програм обуке на захтев послодавца подразумева:

– реализацију обуке у трајању до 480 часова (у зависности од врсте, сложености послова и других елемената од значаја за трајање обуке), у складу са стандардима нивоа обука, или реализацију обуке за особе са инвалидитетом у складу са програмом обуке за коју је издато одобрење за спровођење мера и

активности професионалне рехабилитације министарства надлежног за послове запошљавања и заснивање радног односа са најмање 50% лица која су са успехом завршила обуку.

За реализацију обуке Национална служба:

1. послодавцу на основу захтева може да исплати:

– средства на име учешћа у финансирању трошкова обуке, зависно од дужине трајања теоријско-практичне обуке, а највише до 120.000,00 динара по полазнику ·

2. незапосленом полазнику исплаћује:

– месечну новчану помоћ у висини од 16.000,00 динара за пун фонд часова,

– средства за трошкове превоза;

3. незапосленом полазнику – особи са инвалидитетом исплаћује:

– месечну новчану помоћ у висини 20% минималне зараде утврђене у складу са прописима о раду, за пун фонд часова, ако се обука изводи у трајању од најмање 100 часова и ако особа са инвалидитетом није корисник новчане накнаде за случај незапослености, у складу са законом, – средства за трошкове превоза, и за пратиоца ако је потребан, у висини неопорезивог износа, у складу са законом,

– уколико је повољније, за незапосленог полазника обуке – особу са инвалидитетом исплаћује се износ месечне новчане помоћи и трошкова превоза у висини утврђеног износа за незапосленог полазника обуке — остала лица.

4. врши обрачун и уплату доприноса за случај повреде на раду и професионалне болести за полазнике обуке, у складу са законом.

Приоритет за укључивање у меру имају незапослена лица из категорије теже запошљивих у складу са НАПЗ.

Право учешћа у реализацији програма обуке на захтев послодавца може остварити послодавац који припада приватном сектору (удео приватног капитала у власничкој структури 100%) или да је предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом које послује са већинским државним капиталом.

3. ПРОГРАМ СТИЦАЊА ПРАКТИЧНИХ ЗНАЊА

Програм подразумева стицање практичних знања и вештина кроз обављање конкретних послова по интерном програму послодавца, заснивањем радног односа код послодавца који припада приватном сектору.

У програм се могу укључити искључиво незапослена лица из следећих категорија незапослених лица, без обзира на године живота:

- лица без завршене средње школе, односно без квалификација, укључујући и лица која су завршила функционално основно образовање одраслих;
- лица из категорије вишкова запослених и лица која се налазе на евиденцији незапослених Националне службе за запошљавање дуже од 18 месеци – са најмање средњим нивоом квалификација, без обзира на врсту квалификација и радно искуство, а која немају адекватна и применљива знања, вештине и компетенције за обављање конкретних послова, односно којима су потребна нова знања и вештине или прилагођавање нивоа и садржаја знања и вештина за обављање радних задатака у складу са потребама посла који по сложености захтевају најмање средњи ниво образовања.

Програм стицања практичних знања подразумева процес учења у циљу стицања практичних знања и вештина за рад на конкретним пословима у трајању од 3 месеца, а реализује се кроз:

1. заснивање радног односа на одређено време

- послодавац остварује право на накнаду трошкова зараде за укључено лице у трајању од 3 месеца, у ком случају послодавац има обавезу да задржи лице у радном односу још 3 месеца након завршетка програма (укупно 6 месеци);

2. заснивање радног односа на неодређено време (на почетку програма или до истека трећег месеца, односно завршетка програма)

- послодавац остварује право на накнаду трошкова зараде за укључено лице у трајању од 3 месеца и има право на накнаду трошкова зараде за још 3 месеца, односно у укупном трајању од 6 месеци, у којим случајевима послодавац има обавезу да задржи лице у радном односу још најмање 6 месеци након истека периода финансирања (укупно 12 месеци).

Послодавцу за време стицања знања и вештина за рад, Национална служба рефундира на месечном нивоу нето зараду лица у износу од 31.000,00 динара (за пун фонд радних часова) и припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање, у трајању од 3 или 6 месеци.

Право учешћа у реализацији програма стицања практичних знања може да оствари послодавац који припада приватном сектору (удео приватног капитала у власничкој структури 100%).

4. СТРУЧНА ПРАКСА

Програм стручне праксе подразумева оспособљавање незапосленог за самосталан рад у струци за коју је стечена одговарајућа квалификација, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита, када је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за самосталан рад у струци.

Програм се реализује без заснивања радног односа.

У програм стручне праксе се укључују незапослена лица која се први пут стручно оспособљавају за занимање за које су стекла одређену врсту и ниво квалификација или која су се стручно оспособљавала краће од времена потребног за полагање приправничког или стручног испита, за преостали период потребан за стицање услова за полагање приправничког или стручног испита. Програм стручне праксе спроводи се у складу са законом, односно у складу са актом о организацији и систематизацији послова код послодавца, а Национална служба за запошљавање финансира програм најдуже 12 месеци. У случају када се програм стручне праксе спроводи у складу са законом, Национална служба може да финансира програм у дужини прописаној законом, а најдуже 12 месеци. У случају када се програм стручне праксе спроводи у складу са актом о организацији и систематизацији послова код послодавца, Национална служба програм финансира у трајању:

- до 6 месеци за лица са трећим и четвртим нивоом квалификација,
- до 9 месеци за лица са шестим нивоом квалификација,
- до 12 месеци за лица са најмање седмим нивоом квалификација.

Током трајања програма стручне праксе Национална служба за запошљавање:

1. ангажованим лицима на име новчане помоћи и трошкова превоза исплаћује средства у укупном месечном износу од:

- 20.000,00 динара за лица са трећим и четвртим нивоом квалификација,
- 22.000,00 динара за лица са шестим нивоом квалификација,
- 25.000,00 динара за лица са најмање седмим нивоом квалификација;

2. врши обрачун и уплату доприноса за случај повреде на раду и професионалне болести, у складу са законом.

5. ПРОГРАМ ПРИПРАВНИКА ЗА НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА СА ВИСОКИМ НИВОМ КВАЛИФИКАЦИЈА

Програм приправника за незапослена лица са високим нивоом квалификација подразумева стручно оспособљавање незапосленог за самосталан рад у занимању за које је стечен висок ниво квалификације, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита, када је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за рад на одређеним пословима, уз заснивање радног односа.

Програм се реализује код послодавца који припада приватном сектору и траје у складу са законом, односно на основу акта о организацији и систематизацији послова код послодавца, а Национална служба учествује у финансирању програма најдуже до 9 месеци за лица са шестим нивоом квалификација односно најдуже до 12 месеци за лица са најмање седмим нивоом квалификација.

Послодавцу током реализације програма приправника Национална служба рефундира на месечном нивоу нето зараду лица у износу од 35.000,00 динара (за пун фонд радних часова) и припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање, у трајању до 9 односно 12 месеци.

У програм се могу укључити незапослена лица која се воде на евиденцији Националне службе и:

- имају најмање шести ниво квалификације,
- немају радног искуства у занимању за које је стечена квалификација или која су радила краће од времена утврђеног за приправнички стаж,
- имају просечну оцену од најмање 8,5 на претходно завршеним нивоима студија (на основним/струковним студијама или на мастер/специјалистичким студијама)

- имају до 30 година старости,
- изузетно, у програм се могу укључити незапослене особе са инвалидитетом и Роми без обзира на године старости и просечну оцену.

Право учешћа у реализацији програма приправника за незапослена лица са високим нивоом квалификација може да оствари послодавац који припада приватном сектору (удео приватног капитала у власничкој структури 100%).

6. СУБВЕНЦИЈА ЗА САМОЗАПОШЉАВАЊЕ

Подршка samozapošljavanju обухвата стручну помоћ и средства у виду субвенције за samozapošljavanje.

Субвенција за samozapošljavanje намењена је незапосленима који се воде на евиденцији Националне службе за запошљавање и имају завршену обуку за развој предузетништва.

Субвенција за samozapošljavanje додељује се незапосленом у једнократном износу од **250.000,00** динара по кориснику, ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва, као и оснивања привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос, у делатностима дефинисаним у складу са потребама локалног економског развоја у ЛАПЗ.

Приоритет код одобравања субвенције за samozapošljavanje имају:

1. млади до 30 година старости,
2. вишкови запослених,
3. Роми,
4. особе са инвалидитетом,
5. жене.

Субвенција за samozapošljavanje додељује се незапосленом у једнократном износу од од **270.000,00** динара по кориснику у случају samozapošljavanja особа са инвалидитетом.

Право на субвенцију може се остварити и удруживањем више незапослених, оснивањем привредног друштва ради samozapošljavanja. Уколико се више незапослених удружи, у складу са законом, свако лице појединачно подноси захтев за samozapošljavanje и остваривање права на субвенцију од 250.000,00 динара, односно 270.000,00 динара у случају када су подносиоци захтева особе са инвалидитетом.

Реализација програма прати се 12 месеци.

7. СУБВЕНЦИЈА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА ИЗ КАТЕГОРИЈЕ ТЕЖЕ ЗАПОШЉИВИХ

Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих на новоствореним радним местима подразумева финансијски подстицај у једнократном износу послодавцима из приватног сектора за отварање нових радних места на којима ће се запошљавати незапослена лица из категорије теже запошљивих.

Циљна група су незапослена лица са евиденције Националне службе за запошљавање из једне или више категорија теже запошљивих, а које су утврђене у складу са стањем и потребама локалног тржишта и наведене у ЛАПЗ.

Програм се реализује у складу са расписаним јавним позивом и подразумева једнократну исплату субвенције. Висина субвенције је одређена степеном развијености јединица локалне самоуправе према месту запошљавања лицу, а у складу са посебним прописом Владе Републике Србије и то:

- 250.000,00 динара по лицу у четвртој групи и девастираним подручјима,
- 225.000,00 динара по лицу у трећој групи и
- 200.000,00 динара по лицу у првој и другој групи.

Наведени износи субвенције се за запошљавање особа са инвалидитетом, радно способних корисника новчане социјалне помоћи, младих у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама и жртава породичног насиља увећавају за 20% тако да износе:

- 300.000,00 динара по лицу у четвртој групи и девастираним подручјима,
- 270.000,00 динара по лицу у трећој групи и
- 240.000,00 динара по лицу у првој и другој групи.

Реализација програма прати се 12 месеци.

8. ПРОГРАМ ЈАВНИХ РАДОВА - САМОФИНАНСИРАЊЕ

У 2020. години, уз техничку подршку Националне службе за запошљавање, организоваће се јавни радови у области уређења и одржавања околине и заштите животне средине и природе. У програм јавних радова могу се укључити незапослена лица из свих категорија теже запошљивих, у складу са стањем и потребама локалног тржишта рада.

Право учествовања у поступку организовања јавних радова имају јавно комунална предузећа.

Циљна група су незапослена лица са евиденције Националне службе за запошљавање из једне или више категорија теже запошљивих и то:

- Млади до 30 година живота, вишкови запослених, старији од 50 година, лица без квалификација и нискоквалификовани, Роми, радно способни корисници новчане социјалне помоћи, дугорочно незапослени (на евиденцији дуже од 12 месеци, а посебно незапослена лица која траже посао дуже од 18 месеци), млади у домском смештају, млади у хранитељским породицама, млади у старатељским породицама и жртве породичног насиља.

- Категорија младих у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама подразумева младе до 30 година старости који су имали или имају статус младих у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама, жене (посебно жене жртве трговине људима), избегла и расељена лица, повратници према споразуму о реадмисији, самохрани родитељи, супружници из породице у којој су оба супружника незапослена, родитељи деце са сметњама у развоју, бивши извршиоци кривичних дела и сл. на начин којим се омогућава њихова интеграција на тржиште рада.

Програм се финансира у целости средствима из буџета Града и реализује се уз стручну и техничку подршку Националне службе за запошљавање, у складу са Одлуком и расписаним јавним конкурсом по процедури НСЗ.

Средства намењена за организовање јавних радова користе се за:

- **исплату накнаде за обављен посао** лицима ангажованим на јавним радовима по основу уговора о привременим и повременим пословима, у висини до 22.000,00 динара на месечном нивоу за пун фонд радних часова, односно сразмерно времену радног ангажовања на месечном нивоу, која се увећава за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање, и која обухвата и трошкове доласка и одласка са рада.
- **накнаду трошкова спровођења јавних радова једнократно послодавцу**, у свим областима спровођења, у висини од:
 - 1.000,00 динара по лицу за јавне радове који трају 1 месец;
 - 1.500,00 динара по лицу за јавне радове који трају 2 месеца;
 - 2.000,00 динара по лицу за јавне радове који трају 3 и 4 месеца;
- **накнаду трошкова обуке** (у једнократном износу од 1.000,00 динара по ангажованом лицу које је завршило обуку) која се у зависности од врсте и сложености послова може организовати по интерном програму послодавца извођача јавног рада или програму образовне установе. По завршетку обуке лицу се издаје потврда/сертификат о стеченим компетенцијама.“

11. ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗАПОШЉАВАЊА ЗА ГРАД НИШ

За реализацију програма и мера предвиђено је суфинансирање средствима из републичког фонда, по одобравању захтева јединици локалне самоуправе. Услов за одобравање је да локална самоуправа обезбеди више од половине средстава за финансирање одређеног програма или мере.

Одлуком о буџету Града Ниша за 2020. годину („Службени лист Града Ниша“, број 106/2019), у разделу 4-Градска управа; глава 3.01-Градска управа; програм 3-Локални економски развој; програмска активност 1501-0002 Мере активне политике запошљавања; функција 412-Општи послови по питању рада; на позицији 60; економска класификација 464-Дотације организацијама за обавезно социјално осигурање, за реализацију пројекта са тржиштем рада одобрена су средства у износу од 40.000.000 динара, извор финансирања 01-Приходи из буџета.

Табела 21. Буџет локалног акционог плана

Р. бр.	Програми и мере активне политике запошљавања	Буџет Града	Буџет РС	Укупно сред.
1.	Програм јавних радова - суфинансирање	2.000.000,00		
2.	Програм стицања практичних знања	1.500.000,00		
3.	Програм стручне праксе	5.000.000,00		
4.	Програм приправника за незапослена лица са високим нивоом квалификација	5.000.000,00		
5.	Субвенција за самозапошљавање	10.000.000,00		
6.	Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих	10.000.000,00		
7.	Програм јавних радова - самофинансирање	6.500.000,00		
	Укупно средстава	40.000.000,00		

Износ средстава из Буџета РС, као и износ укупних средстава из буџета Града и буџета РС, утврдиће се Споразумом о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма или мера активне политике запошљавања, који ће се закључити између Националне службе за запошљавање – Филијала Ниш и Града Ниша, након одобравања захтева за суфинансирање.

Уколико би се у току реализације програма и мера предвиђених ЛАПЗ-ом, испоставило да не постоји интересовање за поједине програме и мере, извршиће се другачија прерасподела средстава закључивањем Анекса споразума између Националне службе за запошљавање – Филијала Ниш и Града Ниша. Закључивањем Анекса Споразума средстава ће се пресмерити на оне програме и мере за које постоји највеће интересовање.

12. НОСИОЦИ ПОСЛОВА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗАПОШЉАВАЊА ЗА ГРАД НИШ И ИНДИКАТОРИ УСПЕХА У ПРИМЕНИ АПЗ ЗА 2020. ГОДИНУ

Програме и мере предвиђене Локалним акционим планом реализоваће Град Ниш преко Градске управе – Секретаријата за привреду, уз активно учешће Канцеларије за локални економски развој и пројекте и Локалног савета за запошљавање, у сарадњи са Националном службом за запошљавање – Филијала Ниш.

Табела 22. Преглед мера и програма за реализацију плана запошљавања Града Ниша за 2020. годину

Р. бр.	Назив	Очекивани резултати	Индикатор	Носиоци активности	Планирани извор финансирања
1.	Програм јавних радова - суфинансирање	Запошљавање незапослених лица, постизање одговарајућег друштвеног интереса	Број успешно реализованих пројеката Број запослених лица	Град Ниш - Градска управа - Секретаријат за привреду, Канцеларија за локални економски развој и пројекте (КЛЕРП), Канцеларија за младе Града Ниша и Национална служба за запошљавање (НСЗ)	Буџет Града Буџет Републике
2.	Програм стицања практичних знања	Стицање практичних знања и вештина за самосталан рад, у занимању за које је стечено одговарајуће образовање-квалификација	Број запослених лица	Град Ниш - Градска управа - Секретаријат за привреду, КЛЕРП, Канцеларија за младе Града Ниша и НСЗ	Буџет Града Буџет Републике
3.	Програм стручне праксе	Оспособљавање незапослених за самосталан рад у струци	Број оспособљених незапослених лица	Град Ниш - Градска управа - Секретаријат за привреду, КЛЕРП, Канцеларија за младе Града Ниша и НСЗ	Буџет Града Буџет Републике
4.	Програм приправника за незапослена лица са високим нивоом квалификација	Стицање практичних знања и вештина за самосталан рад у струци	Број оспособљених незапослених лица - приправника	Град Ниш - Градска управа - Секретаријат за привреду, КЛЕРП, Канцеларија за младе Града Ниша и НСЗ	Буџет Града Буџет Републике
5.	Субвенција за самозапошљавање	Повећање запослености	Број новозапослених након истека субвенције	Град Ниш - Градска управа - Секретаријат за привреду, КЛЕРП, Канцеларија за младе Града Ниша и НСЗ	Буџет Града Буџет Републике
6.	Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих	Повећање запослености	Број послодаваца корисника субвенције Број новозапослених након истека субвенције	Град Ниш - Градска управа - Секретаријат за привреду, КЛЕРП, Канцеларија за младе Града Ниша и НСЗ	Буџет Града Буџет Републике
7.	Програм јавних радова - самофинансирање	Запошљавање незапослених лица, постизање одговарајућег друштвеног интереса	Број успешно реализованих пројеката Број запослених лица	Град Ниш - Градска управа - Секретаријат за привреду, КЛЕРП, Канцеларија за младе Града Ниша и НСЗ	Буџет Града

Преглед мера и програма за реализацију је саставни део Локалног акционог плана запошљавања Града Ниша за 2020. годину.

Локални акциони план запошљавања Града Ниша за 2020. годину објавити у „Службеном листу Града Ниша“.